

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt en
Innovatie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

T 06 5549 3932
@minez.nl

Ons kenmerk
DGETM-EI / 18297755

Uw kenmerk

Bijlage(n)
3

Datum - 25 JAN. 2019
Betreft Wob-verzoek inzake stikstofinstallatie Zuidbroek

Geachte ,

Bij brief van 20 september 2018, ontvangen op 24 september 2018, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over de (voorgenomen) bouw van de stikstofinstallatie in Zuidbroek, vanaf 1 oktober 2017 tot en met 20 september 2018.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd per brief van 2 oktober 2018, kenmerk DGETM-EO / 18252379.

Over de reikwijdte van uw verzoek heeft op 16 oktober 2018 telefonisch contact plaatsgevonden met , medewerker bij mijn ministerie. Dit heeft met uw instemming uiteindelijk geleid tot de volgende reikwijdte van uw verzoek: documentatie rondom de besluitvorming die heeft geleid tot het politieke besluit om de installatie (alsnog) te bouwen nadat de bouw eerder was uitgesteld.

Op 16 oktober 2018 is de beslistermijn per brief met kenmerk DGETM-EO / 18264704 met vier weken verdaagd, omdat een zorgvuldige behandeling van uw verzoek meer tijd vroeg.

In de brief van 1 november 2018 is aan u medegedeeld dat de beslistermijn is opgeschort vanwege het vragen van zienswijzen aan derden.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

Achtergrond

Voordat ik toelicht welke documenten onder de reikwijdte van uw verzoek vallen en hoe ik deze op grond van de Wob heb beoordeeld, vind ik het van belang om de achtergrond van de gevonden informatie kort toe te lichten.

De bouw van de stikstofinstallatie is aangekondigd in de Kamerbrief van 29 maart 2018 als één van de maatregelen is om de gaswinning uit het Groningenveld op

termijn te beëindigen. Het besluit om de stikstofinstallatie te bouwen is in 2016 en 2017 twee keer uitgesteld. Achtergrond hiervan is dat de stikstofinstallatie oorspronkelijk bij het ontwerp in 2014 was bedoeld als capaciteitsmiddel: de installatie zou kunnen bijspringen op koude momenten met een hoge gasvraag. Op basis van analyses van Gasunie Transport Services, de landelijke netbeheerder van het gastransportnet, in 2016 bleek de installatie voor die doelstelling niet meer nodig. Wel zou het nog steeds het eerdergenoemde effect op het volume uit het Groningenveld kunnen hebben.

De afweging om de bouw van de stikstofinstallatie uit te stellen moet worden gezien in de context van op dat moment voorliggende adviezen van van de toezichthouder Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) over de veiligheid van de gaswinning in het Groningenveld. Op dat moment leek de stikstofinstallatie ook vanuit veiligheidsoogpunt niet nodig. Daarbij is voor uitstel gekozen om de mogelijkheid te houden om op een later moment toch tot bouw over te gaan. SodM heeft naar aanleiding van de aardbeving in Zeerijp in januari 2018 geadviseerd om zo snel mogelijk terug te gaan tot een winningsniveau van maximaal 12 miljard Nm³. Het kabinet heeft op 29 maart 2018 uiteindelijk besloten om de gaswinning uit het Groningenveld geheel te beëindigen. Om dit te kunnen bewerkstelligen zijn verschillende maatregelen genomen. De bouw van de stikstofinstallatie leidt tot een dusdanig grote reductie van de vraag naar Groningengas, dat dit in de besluitvorming vanzelfsprekend onderdeel van het pakket geweest is. Vanwege deze vanzelfsprekend zijn er daarom weinig documenten uit de periode januari – maart 2018 die zien op het besluit om de installatie te bouwen.

In het licht van het bovenstaande heb ik, voor zover van belang op grond van de Wob, van de aangetroffen documenten beoordeeld of ik deze openbaar kan maken dan wel of er een belang is dat zich tegen openbaarmaking verzet. Voor de besluitvorming en de motivering over de aangetroffen documenten verwijs ik naar de navolgende onderdelen Besluit en Overwegingen.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 57 documenten (inclusief bijlagen) aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

De documenten met nummers 5a, 5b, 6b, 6c, 17c, 17d, 25, 32 en 33 zijn reeds openbaar. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten. De vindplaats van deze documenten staat aangegeven op de inventarislijst.

Zienswijzen

U bent er over geïnformeerd in mijn brief van 1 november 2018 dat er derde belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van een aantal documenten en dat deze in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun zienswijze te geven. Door de derde belanghebbenden zijn geen bedenkingen ingediend.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht, opgenomen in de documenten met 2, 3, 4, 5, 6, 7, 18, 21, 28 openbaar te maken met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens. Voor de motivering verwijs ik naar onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Ik heb besloten een deel van de door u gevraagde informatie opgenomen in de documenten met nummers 1, 1a, 3a, 6a, 7a, 8, 8a, 9, 10, 10a, 10b, 11, 12, 12a, 12b, 13, 14, 14a, 15, 15a, 16, 17, 17a, 17b, 18a, 18b, 19, 20, 20a, 22, 23, 24, 24a, 26, 27, 29, 30, 30a, 31 niet openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten met nummers 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 24a, 26, 27, 28, 29, 30, 31 staan persoonsgegevens, zoals namen, telefoonnummers en e-mailadressen. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dat het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het

betreft het openbaar maken van namen van ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Openbaarmaking van bepaalde passages uit de documenten met nummers 1a, 19, 24a, 30, 30a, 31 zou naar mijn oordeel leiden tot onevenredige benadeling van de organisatie waar deze informatie betrekking op heeft.

Openbaarmaking van de gevraagde informatie uit documenten 1a, 30, 30a en 31 zou de betrokken bedrijven namelijk onevenredig benadelen dan wel concurrenten, leveranciers of afnemers onevenredig bevoordelen. Bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat bedrijfsvertrouwelijke of anderszins concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk blijft. Het gaat hierbij om gegevens van GTS over het al dan niet kunnen verrekenen in de tarieven van bepaalde investeringen. Deze analyse zou door derden kunnen worden gebruikt in een juridische procedure hierover. Daarnaast betreft het concepten van adviezen die DNV GL en GTS met mijn ministerie hebben gedeeld. De definitieve versies van deze adviezen zijn openbaar. Het openbaar maken van conceptversies zou deze partijen onevenredig benadelen. Het belang bij het voorkomen van onevenredig nadeel weegt ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking.

Openbaarmaking van de gevraagde informatie uit documenten 19 en 24a zou informatie over de formatie prijsgeven. Politieke partijen moeten erop kunnen vertrouwen dat de inhoud van hun gesprekken tijdens de formatie vertrouwelijk blijft, wanneer deze gesprekken niet leiden tot een politiek akkoord. Anders zouden immers de noodzakelijke openheid waarbinnen de onderhandelingen tussen politieke partijen moeten kunnen plaatsvinden in negatieve zin worden beïnvloed. Dit vormt voor mij aanleiding om openbaarmaking van de betrokken passages te weigeren op de grond dat openbaarmaking ervan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken politieke partijen en politici. Bij mijn afweging heb ik een groter gewicht toegekend aan het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling, respectievelijk benadeling van de bij de aangelegenheid betrokken politieke partijen en politici, dan aan het belang dat is gediend met openbaarmaking van de gevraagde informatie. Nu de documenten inzicht bieden in - al dan niet daadwerkelijk in de onderhandelingen ingebrachte en al dan niet nadien gehandhaafde - interne standpunten van de aan de onderhandelingen deelnemende politieke partijen en de daarvan deel uitmakende

individuele personen, doet openbaarmaking daarvan afbreuk aan de bescherming van de vertrouwelijkheid waarin deze standpunten zijn geformuleerd.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De documenten met nummers 1, 3a, 6a, 7a, 8, 8a, 9, 10, 10a, 10b, 11, 12, 12a, 12b, 13, 14, 14a, 15, 15a, 16, 17, 17a, 17b, 18a, 18b, 19, 20, 20a, 22, 23, 24, 24a, 26, 27, 29, 30a zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie.

De documenten met de volgende nummers zijn concepten: 1a, 3a, 6a, 7a, 8a, 10a, 10b, 12a, 12b, 14a, 15a, 17a, 17b, 18a, 18b, 20a, 30a. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in haar uitspraak van 21 juli 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BN1927, in rechtsoverweging 2.4.2 met een beroep op de wetsgeschiedenis concepten van stukken als stukken voor intern beraad aangemerkt, teneinde te bewerkstelligen dat bij de primaire vormgeving van het beleid betrokkenen in alle vrijheid hun gedachten en opvattingen kunnen uiten.

Tevens verwijs ik naar de uitspraak van de Afdeling van 1 september 2010 ECLI:NL:RVS:2010:BN5701. Daarbij was sprake van conceptversies van antwoorden die niet openbaar zijn gemaakt, waarvan de definitieve versies wel openbaar zijn gemaakt. In r.o. 2.6.2 van die uitspraak heeft de Afdeling overwogen dat waar de conceptantwoorden afwijken van de definitieve antwoorden openbaarmaking op van grond van artikel 11 van de Wob achterwege mocht blijven. Naar mijn oordeel gaat deze redenering ook op voor de interne discussies in de onderhavige conceptdocumenten. Van alle genoemde documenten is er of een definitieve versie reeds openbaar of worden de definitieve versies met dit besluit openbaar gemaakt met uitzondering van gegevens waarop een

uitzonderingsgrond van toepassing is. Op de inventarislijst wordt verwezen naar de vindplaats van het definitieve document dan wel het nummer dat de definitieve versie betreft. Waar de feitenvaststellingen in concepten afwijken van de definitieve versies is sprake van persoonlijke beleidsopvattingen en waar zij overeenkomen met die in de definitieve versies zijn zij inmiddels openbaar en is de Wob daarop dus niet meer van toepassing.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Wijze van openbaarmaking

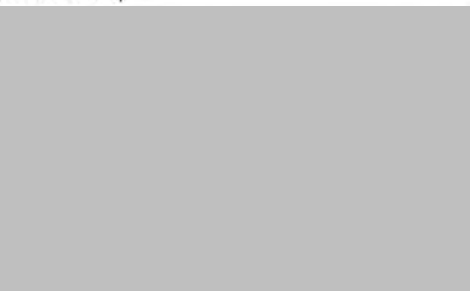
De documenten die met dit besluit (gedeeltelijk) openbaar worden, treft u bij dit besluit in kopie aan.

Dit besluit en de stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden, worden geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Hoogachtend,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze:

mr. H.J.I.M. de Rooij
plaatsvervangend secretaris-generaal

Een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de weigering om informatie openbaar te maken kan binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat / directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef vermelde datum.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
- h. hergebruik: het gebruik van informatie die openbaar is op grond van deze of een andere wet en die is neergelegd in documenten berustend bij een overheidsorgaan, voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel binnen de publieke taak waarvoor de informatie is geproduceerd;
- i. overheidsorgaan:
 - 1°. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld, of
 - 2°. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker meedeelt dat toepassing is gegeven

aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.

5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.

6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieu-informatie:

- a. bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
- b. kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;
- c. zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage 2 – Inventarislijst

Naam:								
Nummer	Datum	Soort document	Onderwerp	Beoordeling	Wob	Afzender	Ontvanger	
1.	1-11-2017	E-mail	RE Concept document validatie GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie'	Deels openbaar	10.2.e 11.1	DNV GL; EZK	EZK	
a.	31-10-2017	Rapport	DNV GL - EZ - Validatie capaciteitsstudie GTS - concept 31102017	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2017/11/16/validatie-van-gts-brief-betreffende-l-gas-capaciteit-en-kwaliteitsconversie	10.2.g	DNV GL	EZK	
2.	2-11-2017	E-mail	RE Concept document validatie GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie'	Deels openbaar	10.2.e	DNV GL	EZK	
3.	15-11-2017	E-mail	RE: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx.	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK	
a.	14-11-2017	Nota	DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	11.1	EZK	EZK	
4.	15-11-2017	E-mail	Re: Timing besluitvorming stikstofinstallatie	Deels openbaar	10.2.e	GTS	EZK	
5.	16-11-2017	E-mail	Memo DNV GL validatie van GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie'	Deels openbaar	10.2.e	DNV GL	EZK	
a.	16-11-2017	Rapport	DNV GL - EZ - Validatie capaciteitsstudie GTS - 16112017 - V0 getekend	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2017/11/16/validatie-van-gts-brief-betreffende-l-gas-capaciteit-en-kwaliteitsconversie		DNV GL	EZK	

b.	16-11-2017	Rapport	DNV GL - EZ - Validatie capaciteitsstudie GTS - 16112017 - V1	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2017/11/16/validatie-van-gts-brief-betreffende-l-gas-capaciteit-en-kwaliteitsconversie		DNV GL	EZK
6.	20-11-2017	E-mail	Nota GTS capaciteitsonderzoek/validatie DNVGL en stikstof	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
a.	14-11-2017	Nota	DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	11.1	EZK	EZK
b.	20-7-2017	Rapport	GTS Capaciteit	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2017/07/20/l-gas-capaciteit-en-kwaliteitsconversie		GTS	EZK
c.	16-11-2017	Rapport	DNV GL - EZ - Validatie capaciteitsstudie GTS - 16112017 - V1	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2017/11/16/validatie-van-gts-brief-betreffende-l-gas-capaciteit-en-kwaliteitsconversie		DNV GL	EZK
7.	22-11-2017	E-mail	RE: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx.	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
a.	14-11-2017	Nota	DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx	Geweigerd, concept van document nr. 19	11.1	EZK	EZK
8.	29-11-2017	E-mail	Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
a.		Kamerbrief	kamerbrief stikstofinstallatie	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	11.1	EZK	EZK
9.	29-11-2017	E-mail	RE Vraag	Deels openbaar	10.2.e	EZK	GTS
10.	30-11-2017	E-mail	RE Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK

c

a.		Nota	Validatie GTS capaciteitsonderzoek	Geweigerd, concept van document nr. 19	11.1		
b.		Kamerbrief	Aanbieding advies GTS en validatie DNV GL ivm stikstofinstallatie	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	11.1	EZK	EZK
11.	30-11-2017	E-mail	RE Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
12.	4-12-2017	E-mail	RE Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
a.		Nota	Validatie GTS capaciteitsonderzoek	Geweigerd, concept van document nr. 19	11.1		
b.		Kamerbrief	Aanbieding advies GTS en validatie DNV GL ivm stikstofinstallatie	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	11.1	EZK	EZK
13.	4-12-2017	E-mail	RE Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
14.	4-12-2017	E-mail	RE Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
a.		Kamerbrief	Aanbieding advies GTS en validatie DNV GL ivm stikstofinstallatie	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	11.1	EZK	EZK
15.	4-12-2017	E-mail	DOMUS-#17192549 Aanbieding advies GTS en validatie DNV GL ivm stikstofinstallatie	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
a.		Kamerbrief	Aanbieding advies GTS en validatie DNV GL ivm stikstofinstallatie	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	11.1	EZK	Tweede Kamer

				leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek			
16.	4-12-2017	E-mail	Re DOMUS-#17192549 Aanbieding advies GTS en validatie DNV GL ivm stikstofinstallatie	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
17.	5-12-2017	E-mail	FW Stukken GTS stikstofinstallatie Zuidbroek	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
a.		Kamerbrief	Aanbieding advies GTS en validatie DNV GL ivm stikstofinstallatie	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	11.1	EZK	Tweede Kamer
b.		Nota	Validatie GTS capaciteitsonderzoek	Geweigerd, concept van stuk nr. 19	11.1		
c.		Brief	L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2017/07/20/l-gas-capaciteit-en-kwaliteitsconversie		GTS	EZK
d.		Rapport	Validatie van GTS brief betreffende "L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie"	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brieven/2017/11/16/validatie-van-gts-brief-betreffende-l-gas-capaciteit-en-kwaliteitsconversie		DNV GL	EZK
18.	5-12-2017	E-mail	Brief over stikstofinstallatie Zuidbroek	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
a.		Kamerbrief	Aanbieding advies GTS en validatie DNV GL ivm stikstofinstallatie	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	11.1	EZK	EZK
b.		Nota	Validatie GTS capaciteitsonderzoek	Geweigerd, concept van document nr. 19	11.1		
19.	5-12-2017	Nota	Validatie GTS capaciteitsonderzoek	Deels openbaar	10.2.e 10.2.g 11.1	EZK	EZK
20.	7-12-2017	E-mail	Fw DOMUS-#17192549 Aanbieding advies GTS en	Deels openbaar	10.2.e 11.1	FIN	EZK

DGETM-EI / 18264035

				leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek			
31.	18-3-2018	E-mail	Vragen stikstoffabriek	Deels openbaar	10.2.e 10.2.g	GTS	EZK
32.	27-3-2018	Brief	Advies GTS leveringszekerheid middels scenario-analyse	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/03/27/advies-gts-leveringszekerheid-middels-scenario-analyse		GTS	EZK
33.	29-3-2018	Kamerbrief	Kamerbrief over gaswinning Groningen	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/03/29/kamerbrief-over-gaswinning-groningen		EZK	Tweede Kamer

			validatie DNV GL ivm stikstofinstallatie				
a.		Kamerbrief	Aanbieding advies GTS en validatie DNV GL ivm stikstofinstallatie	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	11.1		
21.	7-12-2017	E-mail	RE brief over stikstofinstallatie Zuidbroek	Deels openbaar	10.2.e	EZK	GTS
22.	7-12-2017	E-mail	RE brief stikstofinstallatie	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
23.	7-12-2017	E-mail	RE stikstof	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
24.	7-12-2017	E-mail	RE stikstof	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
a.		Notitie	witje stikstofinstallatie	Deels openbaar	10.2.e 10.2.g 11.1	EZK	EZK
25.	8-12-2017	Kamerbrief	Kamerbrief over de capaciteitsmatige leveringszekerheid en bouw van aanvullende stikstofinstallatie in Zuidbroek	Reeds openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek		EZK	Tweede Kamer
26.	13-12-2017	E-mail	Re vragen vd minister nac tongeren en mulder - spoedje	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
27.	30-1-2017	E-mail	RE Versnelling stikstof	Deels openbaar	10.2.e 11.1	EZK	EZK
28.	6-2-2018	E-mail	RE Stikstofinstallatie Zuidbroek	Deels openbaar	10.2.e	EZK	EZK
29.	7-2-2018	E-mail	RE Vernelling stikstof	Deels openbaar	10.2.e 11.1	GTS	EZK
30.	18-3-2018	E-mail	RE: Bespreking EZK/ACM/GTS op woensdag 21 maart 2018	Deels openbaar	10.2.e 10.2.g	GTS	EZK
a.		Brief	Brief finaal concept	Geweigerd, concept waarvan definitief openbaar: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/12/08/kamerbrief-over-de-capaciteitsmatige-leveringszekerheid-en-bouw-van-aanvullende-stikstofinstallatie-in-zuidbroek	10.2.g	GTS	EZK

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 1 november 2017 10:48
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Concept document validatie GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie'
Bijlagen: DNV GL - EZ - Validatie capaciteitsstudie GTS - concept 31102017.pdf

Hoi [redacted],

[redacted]

Wat ik niet zo goed begrijp [redacted]

[redacted]

Ik denk kort gezegd, dat [redacted]

[redacted]

Dan de meer gedetailleerde opmerkingen:

- P1: [redacted]
- P2: [redacted]
- P2: [redacted]
- P3: [redacted]
- P3: [redacted]
- P4: [redacted]
- P4: [redacted]
- P5: [redacted]
- P5: [redacted]
- P6: gevold → gevolgd
- P7: [redacted]

Mijn conclusie is [redacted]

- [redacted]
- [redacted]

Groeten,

[REDACTED]

p.s. In het Wob-verzoek over stikstof hebben we bv. deze slide al op de volgende manier openbaar gemaakt. De cijfers zijn gelakt, maar volgens mij [REDACTED].

Piekcapaciteit bij -17°C (Groningen max cap)

Prognosejaar		2017	2019	2020	2021	2023	2024
	Eenheid						
Netto markt ([REDACTED])	dam3/h ([REDACTED])	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Alkmaar	dam3/h	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Norg	dam3/h	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Epe's	dam3/h	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
LNG-PS	dam3/h	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Zuidwending	dam3/h	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Groningen (27 bcm)	dam3/h	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Totaal G-gas	dam3/h	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Totaal pseudo-G	dam3/h	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Over	dam3/h	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

N.B. De piekwaarde in de markt wordt met ca. [REDACTED] dam3/h verlaagd ingeval van een "1 op de

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 1 november 2017 9:08

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: FW: Concept document validatie GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie '

Het concept validatierapport van DNVGL is binnen. Ik ga het rapport zo doornemen, mag ik jullie vragen om ook mee te lezen?

DNVGL rond het rapport volgende week af. Eventuele opmerkingen wil ik vandaag of morgen aan ze doorgeven.

Alvast bedankt!

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]@dnvgl.com]

Verzonden: dinsdag 31 oktober 2017 20:04

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Concept document validatie GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie '

Beste [REDACTED],

Zoals eerder besproken, stuur ik je als bijlage het concept van ons validatierapport. We zullen zelf de komende dagen nog de laatste aanvulling maken, een review doen en details fijn slijpen waar nodig. Maar in de tussentijd verneem ik graag of dit document in lijn is met jullie verwachtingen en of jullie al opmerkingen hebben.

Met vriendelijke groet,

DNV GL – Oil & Gas

E-mail @dnvgl.com

Direct +31 50

DNV GL, Energieweg 17, 9743 AN Groningen, The Netherlands

www.dnvgl.com | [LinkedIn](#)

From: @minez.nl]

Sent: maandag 16 oktober 2017 10:14

To: @dnvgl.com>

Subject: RE: Status documentatie voor validatiestudie

Beste ,

Prima om even te bellen. Ik ben de rest van de ochtend beschikbaar.

Groet,

Van: @dnvgl.com]

Verzonden: vrijdag 13 oktober 2017 11:21

Aan:

Onderwerp: RE: Status documentatie voor validatiestudie

Beste ,

Vanochtend heb ik contact gehad met van GTS om een bespreking in te plannen. Die staat nu voor volgende week woensdagochtend 18 oktober om 11 uur.

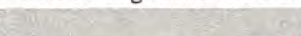
Ik probeerde je zojuist ook nog even te bellen om te overleggen over de planning. Met de verlate start zal het ons niet gaan lukken om op 20 oktober al ons validatierapport op te leveren. Vanmiddag ben ik niet op kantoor en ook slecht telefonisch bereikbaar. Zullen wij bijvoorbeeld maandagochtend of maandagmiddag even telefonisch contact hebben?

Groeten,

From: @minez.nl]

Sent: donderdag 12 oktober 2017 17:09

To: @dnvgl.com>

Subject: RE: Status documentatie voor validatiestudie

Hi ,

Dat is (volgens mij wel bekend). Te bereiken via: @gastransport.nl'

Succes!

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED] @dnvgl.com]

Verzonden: donderdag 12 oktober 2017 17:07

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Status documentatie voor validatiestudie

Beste [REDACTED], hartelijk dank voor het doorsturen van het rapport. Wij kunnen er nu op gaan studeren. Maar heb je ook nog de contactpersoon voor deze studie bij GTS zodat wij een gesprek met ze in kunnen plannen? We hebben dit als expliciete stap in onze aanpak voorzien dat we GTS willen betrekken om het proces en de resultaten toe te lichten en onze vragen te beantwoorden. Dit zal in de vorm van een korte workshop zijn. Alvast bedankt! Met vriendelijke groet, [REDACTED]

From: [REDACTED] @minez.nl]

Sent: woensdag 11 oktober 2017 9:10

To: [REDACTED] @dnvgl.com>

Cc: [REDACTED] @minez.nl>

Subject: RE: Status documentatie voor validatiestudie

Beste [REDACTED],

Excuses, ik was er even tussenuit. Hierbij het rapport!

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED] @dnvgl.com]

Verzonden: woensdag 11 oktober 2017 9:06

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Status documentatie voor validatiestudie

Geachte [REDACTED],

Ik stuur u deze e-mail nog ter herinnering aan mijn bericht van afgelopen vrijdag. Ik had nog geen reactie van u gehad. Kunt u aangeven wanneer wij het document met de GTS-studie kunnen ontvangen? Wij kunnen dan namelijk starten met onze werkzaamheden. Tevens hoor ik graag wie bij GTS de contactpersoon is voor de studie zodat ik conform ons plan van aanpak een bespreking in kan plannen met GTS.

Graag hoor ik van u.

Alvast vriendelijk bedankt!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

DNV GL – Oil & Gas

E-mail [REDACTED] @dnvgl.com

Direct +31 50 [REDACTED]

DNV GL, Energieweg 17, 9743 AN Groningen, The Netherlands

www.dnvgl.com | [LinkedIn](#)

From: [redacted]
Sent: vrijdag 6 oktober 2017 15:24
To: [redacted] @minez.nl>
Cc: [redacted] @minez.nl>
Subject: FW: Opdrachtverlening validatie van een capaciteitsonderzoek van Gasunie Transport Services, ordernummer 1300025272

Geachte heer [redacted],

Eerder vandaag ontving ik via [redacted] de opdrachtverstrekking voor de validatie van het capaciteitsonderzoek van GTS. Ik stuurde onderstaand bericht naar [redacted], maar dit had ik uiteraard aan u moeten sturen als contactpersoon bij EZ.

Heeft u als startpunt voor ons de GTS-studie zodat wij kunnen beginnen om dat te lezen?

Ik stel voor dat ik in de loop van volgende week contact met u zoek om het een en ander af te stemmen.

Alvast vriendelijk bedankt!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

DNV GL – Oil & Gas

E-mail [redacted] @dnvgl.com
Direct +31 50 [redacted]
DNV GL, Energieweg 17, 9743 AN Groningen, The Netherlands
www.dnvgl.com | [LinkedIn](#)

From: [redacted]
Sent: vrijdag 6 oktober 2017 14:58
To: [redacted] @minez.nl>
Subject: RE: Opdrachtverlening validatie van een capaciteitsonderzoek van Gasunie Transport Services, ordernummer 1300025272

Geachte mevrouw [redacted],

Hartelijk dank voor de opdrachtverstrekking!

Als eerste stap ontvangen we graag de GTS-studie zodat we kunnen beginnen om dit te lezen. Kunt u ons dit opsturen?

Kunt u mij tevens informeren over de contactpersoon bij GTS voor deze studie? Ik wil zo snel mogelijk de contactpersoon benaderen om een bespreking in te plannen (toelichting op de aanpak en analyse door GTS en bespreken vragen van DNV GL).

In onze oorspronkelijke planning had ik opdrachtverstrekking en inplannen van afspraken voorzien in de week van 25-29 september en ontvangst van de GTS-documenten deze week. De start is nu wat later. We gaan uiteraard ons

best doen om de oorspronkelijke planning te planning van 20 oktober te halen, maar het een en ander zal ook afhangen van beschikbaarheid GTS. Ik houd u op de hoogte van de voortgang.

Met vriendelijke groet,

DNV GL – Oil & Gas

E-mail @dnvgl.com

Direct +31 50

DNV GL, Energieweg 17, 9743 AN Groningen, The Netherlands

www.dnvgl.com | [LinkedIn](#)

From: @minez.nl]

Sent: vrijdag 6 oktober 2017 14:13

To: @dnvgl.com>

Subject: Opdrachtverlening validatie van een capaciteitsonderzoek van Gasunie Transport Services, ordernummer 1300025272

Beste ,

Hierbij de digitale versie van de opdrachtverlening.

De originele opdrachtbrief is per post onderweg naar u.

Met vriendelijke groet,

Adviseur Bedrijfsvoering InkooppleinB73

.....
Directie Bedrijfsvoering

Ministerie van Economische Zaken

Be Zuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |

B Passage, 1e etage

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T

@minez.nl

.....
Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you

are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dnvgl.com>
Verzonden: donderdag 2 november 2017 09:33
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Concept document validatie GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie'

Uitstekend, bellen jullie mij om 12.30 uur? Mijn telefoonnummer is 050 [REDACTED]. Met vriendelijke groet, [REDACTED]

From: [REDACTED]@minez.nl]
Sent: donderdag 2 november 2017 9:31
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: Concept document validatie GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie '

Hoi [REDACTED],

Zullen we er 12.30 van maken? [REDACTED] moet namelijk van een externe locatie komen.

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]@dnvgl.com]
Verzonden: woensdag 1 november 2017 18:28
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Concept document validatie GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie '

Hallo [REDACTED], jazeker, ik ben morgen beschikbaar tussen 12.00 en 13.30. Zullen we gelijk om 12.00 uur doen? Met vriendelijke groet, [REDACTED]

From: [REDACTED]@minez.nl]
Sent: woensdag 1 november 2017 17:30
To: [REDACTED]@dnvgl.com>
Cc: [REDACTED]@minez.nl>
Subject: RE: Concept document validatie GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie '

Beste [REDACTED],

Dank hiervoor. Heb jij morgen tijd tussen 12.00 en 13.30 uur om hier even over te bellen?

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@dnvgl.com]
Verzonden: dinsdag 31 oktober 2017 20:04
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Concept document validatie GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie '

Beste [REDACTED],

Zoals eerder besproken, stuur ik je als bijlage het concept van ons validatierapport. We zullen zelf de komende dagen nog de laatste aanvulling maken, een review doen en details fijn slijpen waar nodig. Maar in de tussentijd verneem ik graag of dit document in lijn is met jullie verwachtingen en of jullie al opmerkingen hebben.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

DNV GL – Oil & Gas

E-mail [redacted]@dnvgl.com

Direct +31 50 [redacted]

DNV GL, Energieweg 17, 9743 AN Groningen, The Netherlands

www.dnvgl.com | [LinkedIn](#)

From: [redacted]@minez.nl]

Sent: maandag 16 oktober 2017 10:14

To: [redacted]@dnvgl.com>

Subject: RE: Status documentatie voor validatiestudie

Beste [redacted],

Prima om even te bellen. Ik ben de rest van de ochtend beschikbaar.

Groet, [redacted]

Van: [redacted]@dnvgl.com]

Verzonden: vrijdag 13 oktober 2017 11:21

Aan: [redacted]

Onderwerp: RE: Status documentatie voor validatiestudie

Beste [redacted],

Vanochtend heb ik contact gehad met [redacted] van GTS om een bespreking in te plannen. Die staat nu voor volgende week woensdagochtend 18 oktober om 11 uur.

Ik probeerde je zojuist ook nog even te bellen om te overleggen over de planning. Met de verlate start zal het ons niet gaan lukken om op 20 oktober al ons validatierapport op te leveren. Vanmiddag ben ik niet op kantoor en ook slecht telefonisch bereikbaar. Zullen wij bijvoorbeeld maandagochtend of maandagmiddag even telefonisch contact hebben?

Groeten,

From: [redacted]@minez.nl]

Sent: donderdag 12 oktober 2017 17:09

To: [redacted]@dnvgl.com>

Subject: RE: Status documentatie voor validatiestudie

Hi [redacted],

Dat is [redacted] (volgens mij wel bekend). Te bereiken via: [redacted]@gastransport.nl'

Succes!

Groet, [redacted]

Van: [redacted]@dnvgl.com]

Verzonden: donderdag 12 oktober 2017 17:07

Aan: [redacted]

Onderwerp: RE: Status documentatie voor validatiestudie

Beste [redacted], hartelijk dank voor het doorsturen van het rapport. Wij kunnen er nu op gaan studeren. Maar heb je ook nog de contactpersoon voor deze studie bij GTS zodat wij een gesprek met ze in kunnen plannen? We hebben dit als expliciete stap in onze aanpak voorzien dat we GTS willen betrekken om het proces en de resultaten toe te lichten en onze vragen te beantwoorden. Dit zal in de vorm van een korte workshop zijn. Alvast bedankt! Met vriendelijke groet, [redacted]

From: [redacted] @minez.nl]
Sent: woensdag 11 oktober 2017 9:10
To: [redacted] @dnvgl.com>
Cc: [redacted] @minez.nl>
Subject: RE: Status documentatie voor validatiestudie

Beste [redacted],

Excuses, ik was er even tussenuit. Hierbij het rapport!

Vriendelijke groet,

[redacted]

Van: [redacted] @dnvgl.com]
Verzonden: woensdag 11 oktober 2017 9:06
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Status documentatie voor validatiestudie

Geachte [redacted],

Ik stuur u deze e-mail nog ter herinnering aan mijn bericht van afgelopen vrijdag. Ik had nog geen reactie van u gehad. Kunt u aangeven wanneer wij het document met de GTS-studie kunnen ontvangen? Wij kunnen dan namelijk starten met onze werkzaamheden. Tevens hoor ik graag wie bij GTS de contactpersoon is voor de studie zodat ik conform ons plan van aanpak een bespreking in kan plannen met GTS.

Graag hoor ik van u.

Alvast vriendelijk bedankt!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

DNV GL – Oil & Gas

E-mail [redacted] @dnvgl.com
Direct +31 50 [redacted]
DNV GL, Energieweg 17, 9743 AN Groningen, The Netherlands
www.dnvgl.com | [LinkedIn](#)

From: [redacted]
Sent: vrijdag 6 oktober 2017 15:24
To: [redacted] @minez.nl>
Cc: [redacted] @minez.nl>
Subject: FW: Opdrachtverlening validatie van een capaciteitsonderzoek van Gasunie Transport Services, ordernummer 1300025272

Geachte heer [redacted],

Eerder vandaag ontving ik via [redacted] de opdrachtverstrekking voor de validatie van het capaciteitsonderzoek van GTS. Ik stuurde onderstaand bericht naar [redacted], maar dit had ik uiteraard aan u moeten sturen als contactpersoon bij EZ.

Heeft u als startpunt voor ons de GTS-studie zodat wij kunnen beginnen om dat te lezen?

Ik stel voor dat ik in de loop van volgende week contact met u zoek om het een en ander af te stemmen.

Alvast vriendelijk bedankt!

Met vriendelijke groet,

DNV GL – Oil & Gas

E-mail minez@dnvgl.com

Direct +31 50 460 4600

DNV GL, Energieweg 17, 9743 AN Groningen, The Netherlands

www.dnvgl.com | [LinkedIn](#)

From: minez@minez.nl

Sent: vrijdag 6 oktober 2017 14:58

To: minez@minez.nl

Subject: RE: Opdrachtverlening validatie van een capaciteitsonderzoek van Gasunie Transport Services, ordernummer 1300025272

Geachte mevrouw [minez](#),

Hartelijk dank voor de opdrachtverstrekking!

Als eerste stap ontvangen we graag de GTS-studie zodat we kunnen beginnen om dit te lezen. Kunt u ons dit opsturen?

Kunt u mij tevens informeren over de contactpersoon bij GTS voor deze studie? Ik wil zo snel mogelijk de contactpersoon benaderen om een bespreking in te plannen (toelichting op de aanpak en analyse door GTS en bespreken vragen van DNV GL).

In onze oorspronkelijke planning had ik opdrachtverstrekking en inplannen van afspraken voorzien in de week van 25-29 september en ontvangst van de GTS-documenten deze week. De start is nu wat later. We gaan uiteraard ons best doen om de oorspronkelijke planning te plannen van 20 oktober te halen, maar het een en ander zal ook afhangen van beschikbaarheid GTS. Ik houd u op de hoogte van de voortgang.

Met vriendelijke groet,

DNV GL – Oil & Gas

E-mail minez@dnvgl.com

Direct +31 50 460 4600

DNV GL, Energieweg 17, 9743 AN Groningen, The Netherlands

www.dnvgl.com | [LinkedIn](#)

From: minez@minez.nl

Sent: vrijdag 6 oktober 2017 14:13

To: minez@dnvgl.com

Subject: Opdrachtverlening validatie van een capaciteitsonderzoek van Gasunie Transport Services, ordernummer 1300025272

Beste [minez](#),

Hierbij de digitale versie van de opdrachtverlening.
De originele opdrachtbrief is per post onderweg naar u.

Met vriendelijke groet,

Adviseur Bedrijfsvoering InkooppleinB73

.....
Directie Bedrijfsvoering
Ministerie van Economische Zaken
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |
B Passage, 1e etage
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T
.....@minez.nl
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 15 november 2017 12:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx
Bijlagen: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek [REDACTED].docx

Hoi [REDACTED],

Zie mijn opmerkingen. Nota is wat mij betreft duidelijk, maar het is even de vraag wat de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State voor de bouw van een stikstofinstallatie.

Groeten,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 14 november 2017 21:22
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx

Hi [REDACTED],

Hierbij eerste ruwe aanzet voor nota over GTS studie/ DNV GL validatie / en besluitvorming stikstof. Morgenochtend zit ik bij Shell, morgenmiddag kan er ik weer mee verder. Zie jij tijd om morgenochtend hier alvast een blik op te werpen?

Alvast bedankt!

Groet, [REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@gastransport.nl>
Verzonden: woensdag 15 november 2017 12:51
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Timing besluitvorming stikstofinstallatie

Beste [REDACTED],

Naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State van vanochtend rondom de productie uit Groningen wil ik graag weten of deze uitspraak gevolgen heeft voor de timing van de besluitvorming rondom de stikstofinstallatie. De verwachting was dat vlot na de installatie van de nieuwe minister het besluit genomen zou worden, mondeling had ik begrepen dat dit waarschijnlijk in november zou zijn.

Heeft de uitspraak van vanochtend consequenties voor de timing van besluitvorming? Zo ja, dan willen wij graag zo snel mogelijk weten wat de nieuwe timing is, zodat wij maatregelen kunnen treffen voor wat betreft grondopties.

Met vriendelijke groet,

E: [REDACTED]@gastransport.nl

T: +31 [REDACTED]

M: +31 [REDACTED]

Van: [REDACTED]@minez.nl]

Verzonden: woensdag 4 oktober 2017 11:01

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: FW: Timing besluitvorming stikstofinstallatie

Beste [REDACTED],

Besluitvorming over de stikstofinstallatie is aan het nieuwe kabinet (dat hopelijk niet al te lang meer op zich zal laten wachten). Dit is gister ook zo aan de Tweede Kamer toegezegd (zie bijlage). Zodra het regeerakkoord er ligt zullen we jullie informeren over het vervolg.

Vriendelijke groet,

Van: [REDACTED]@gastransport.nl]

Verzonden: vrijdag 29 september 2017 9:39

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Timing besluitvorming stikstofinstallatie

Beste [REDACTED],

Hebben jullie enig zicht op wanneer de besluitvorming rondom de stikstofinstallatie plaats zal vinden?

Reden waarom ik dit vraag is vanwege de grondoptie voor de locatie. Deze optie verloopt in november. Om de optie te verlengen, moeten wij ongeveer nu de werkzaamheden daarvoor starten. Er zijn kosten gemoeid met het

verlengen van de optie. Bovendien blokkeert de optie voor de stikstofinstallatie andere ontwikkelingen in het gebied. Het zou jammer zijn wanneer wij de optie onnodig verlengen. Wanneer wij de optie laten verlopen en er wordt daarna besloten dat de fabriek gebouwd moet worden, zal dit gevolgen hebben voor o.a. de doorlooptijd voor het bouwen van de installatie. Het zou dus ook jammer zijn als wij de optie te vroeg laten verlopen.

Al met al zou het ons helpen met ons besluit wat de doen met de grondoptie als jullie ons kunnen aangeven of jullie zicht hebben op de timing van de besluitvorming omtrent de stikstofinstallatie. En zo ja, wanneer deze besluitvorming plaats zal vinden.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

E: [Redacted]@gastransport.nl

T: +31 6 [Redacted]

M: +31 6 [Redacted]

I: www.gasunietransportservices.com

Gasunie Transport Services B.V.

Network Configuration

Postbus 181

9700 AD Groningen

Concourslaan 17

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by reply immediately. N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by reply immediately. N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.

Van: [redacted]@dnvgl.com>
Verzonden: donderdag 16 november 2017 13:56
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Memo DNV GL validatie van GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie'
Bijlagen: DNV GL - EZ - Validatie capaciteitsstudie GTS - 16112017 - V0 getekend.pdf; DNV GL - EZ - Validatie capaciteitsstudie GTS - 16112017 - V1.pdf

Beste [redacted],

In vervolg op ons telefoongesprek stuur ik jullie hierbij de definitieve versie van onze validatie van de GTS analyse 'L-gas capaciteit en kwaliteitsconversie'.

Als bijlage vinden jullie twee versies: een versie (V0) waarin op het laatste blad de contactpersonen en handtekeningen vermeld staan en een versie (V1) zonder verdere verantwoording en namen. Deze laatste is voor openbaar gebruik. Inhoudelijk zijn beide documenten hetzelfde.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]
[redacted]

DNV GL – Oil & Gas

E-mail [redacted]@dnvgl.com
Direct +31 50 [redacted]
DNV GL, Energieweg 17, 9743 AN Groningen, The Netherlands
www.dnvgl.com | [LinkedIn](#)

This e-mail and any attachments thereto may contain confidential information and/or information protected by intellectual property rights for the exclusive attention of the intended addressees named above. If you have received this transmission in error, please immediately notify the sender by return e-mail and delete this message and its attachments. Unauthorized use, copying or further full or partial distribution of this e-mail or its contents is prohibited.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 20 november 2017 13:18
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Nota GTS capaciteitsonderzoek/validatie DNVGL en stikstof
Bijlagen: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx; GTS Capaciteit.pdf; DNV GL - EZ - Validatie capaciteitsstudie GTS - 16112017 - V1.pdf

Hi [REDACTED],

DNV GL heeft afgelopen week de validatie van het capaciteitsonderzoek van GTS afgerond. Hierover willen we MEZK met bijgevoegde nota informeren. Heb jij hier nog opmerkingen bij?

Groet, [REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 22 november 2017 12:03
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx
Bijlagen: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek cs_HK.docx

Bijgaand nog enkele opmerkingen mijnerzijds

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 22 november 2017 10:41
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx

Hoi [REDACTED],

Mooie nota! Zie mijn opmerkingen.

Groeten,

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 21 november 2017 17:07
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx

Hi allen,

Ik heb nav commentaar van timon de nota over GTS/DNV GL/ stikstof aangepast. Graag jullie commentaar!

Concept TK brief ga ik morgen mee aan de slag!

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
 Verzonden: woensdag 29 november 2017 14:18
 Aan: [REDACTED]
 CC: [REDACTED]
 Onderwerp: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek
 Bijlagen: kamerbrief stikstofinstallatie [REDACTED].docx

Een van de discussiepunten voor het komende debat is de bouw van een nieuwe stikstofinstallatie bij Zuidbroek. Vooral de PvdA, GroenLinks en de SP hebben hierop hun pijlen gericht.

Wij beschikken hier zelf sinds juli over een nieuwe analyse van GTS met de conclusie dat de installatie voor de capaciteit niet nodig is. Wij hebben dat laten valideren door DNV GL, die de visie van GTS bevestigt. De resultaten daarvan hebben we sinds medio november.

Wij willen graag de GTS-studie en de validatie aan de Kamer aanbieden. Wij willen de minister adviseren om [REDACTED]. De laatste Kamerbrief hierover (van september 2016) heeft het nog over een besluit na de zomer in 2017.

De vraag aan jullie nu is meer van praktische aard: zijn jullie ook van mening dat het handig is om deze brief vóór het debat aan de Kamer te sturen? Het alternatief is dat we het debat afwachten en daarna de stukken aanbieden.

In de bijlage vind jullie een eerste concept ter illustratie van wat ik bedoel. Graag nog niet inhoudelijk reageren, want ik ben er zelf ook nog gewoon mee bezig.

Groeten,

[REDACTED]
 Beleidsmedewerker Gasmarkt

.....
Directie Energiemarkt & Innovatie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-passage 3
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
 T [REDACTED]
 E [REDACTED]@minez.nl

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 29 november 2017 16:14
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag

Hoi [redacted],
 Bedankt. Ik houd jullie op de hoogte van de planning en wat er op ons afkomt.
 Groeten,
 [redacted]

Van: [redacted]@gastransport.nl]
Verzonden: woensdag 29 november 2017 16:12
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag

Hoi [redacted],
 De timing voor een nieuwe stikstofinstallatie met dezelfde dimensies als waar we eerder over gesproken hebben, is wanneer er in april 2018 een besluit genomen wordt, dat de installatie met ingang van oktober 2022 in bedrijf kan zijn.
 We horen wel van je of we telefonisch stand-by moeten staan tijdens het debat.
 Groet,
 [redacted]

E: [redacted]@gastransport.nl
T: +31 [redacted]
M: +31 [redacted]

Van: [redacted]@minez.nl]
Verzonden: vrijdag 24 november 2017 16:25
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag

Hoi [redacted],
 Hartelijk dank voor dit antwoord, dat is erg behulpzaam.
 Inmiddels is het bij ons de verwachting dat er op 6 of 7 december een debat over Groningen zal plaatsvinden. Het is uiteraard handig als we tijdens dat debat jullie telefonisch kunnen bereiken, maar ik kom daar nog wel op terug. Ik heb wel een andere vraag. In de afgelopen tijd is er in de media en de politiek weer aandacht geweest voor de stikstofinstallatie. Wij verwachten dat dit ook in het debat aan de orde komt. Wij overwegen daarom om voorafgaand aan het debat hierover een brief te sturen, waarbij wij jullie brief van juli jl. en de validatie van DNV GL openbaar maken.
 Wij werken inmiddels aan een project, waarbij wij in het eerste kwartaal van volgend jaar verschillende scenario's voor de toekomst van de gaswinning in Groningen willen presenteren. Dit om de discussie te kunnen structureren, de transparantie te vergroten en de basis voor een nieuw gasbesluit te verbeteren. Onze ambtelijke lijn op dit moment is om dat project eerst af te ronden en om zo het besluit over de stikstofinstallatie in een algehele toekomstvisie te kunnen integreren in plaats van nu geïsoleerd hierover te beslissen zonder rekening te houden met welke gevolgen dat voor andere elementen heeft.
 De vraag die wij hebben, en die wij ook vanuit de Kamer verwachten, is met welke datum van ingebruikname wij moeten rekenen op het moment dat er niet nu, maar in het voorjaar van 2018 een definitief besluit wordt genomen. Is het mogelijk om hiervan een inschatting te geven?
 Bij voorbaat dank en ik houd jullie op de hoogte!
 Groeten,
 [redacted]

Van: [redacted]@gastransport.nl]
Verzonden: vrijdag 24 november 2017 11:37
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Vraag
 Hallo [redacted],

In het ontwerp van de stikstofinstallatie is het volgende aangenomen.
Het te installeren elektrisch vermogen (aansluitvermogen) van de gehele nieuwe installatie is ca. 100 MW. Het energiegebruik (elektriciteit) is natuurlijk afhankelijk van het aantal draaiuren van de installatie. En die draaiuren zijn o.a. afhankelijk van hoeveel Groningen geproduceerd wordt omdat mede daardoor de behoefte aan pseudo-G gas bepaald wordt.
Verder wordt verwacht dat ca 3 m3/jaar aan dieselolie verbruikt wordt in de noodgenerator.
Ik hoop dat bovenstaande je verder helpt. Als je nog meer vragen hebt, hoor ik het graag.
Groet,

E: [redacted]@gastransport.nl

T: +31 [redacted]

M: +31 [redacted]

Van: [redacted]@minez.nl]

Verzonden: maandag 20 november 2017 11:41

Aan: [redacted]

Onderwerp: Vraag

Beste [redacted],

Ik heb even een korte vraag in het kader van de stikstofinstallatie. Zijn er reeds stukken over de milieu-impact van zo'n installatie (CO2-uitstoot, het aantal MW van het elektriciteitsgebruik, etc.). In stukken schrijven wij nu vaak in algemene zin over de milieu-impact, maar ik zou dat graag wat nader onderbouwen. Ik kan me voorstellen dat daar al wel gegevens over zijn, maar ik weet niet waar ik moet kijken.

Groeten,

[redacted]
Beleidsmedewerker Gasmarkt

.....
Directie Energiemarkt & Innovatie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-passage 3

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T [redacted]

E [redacted]@minez.nl
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

.....
This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by reply immediately.
N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by reply immediately. N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 november 2017 12:00
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek
Bijlagen: DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx; DOMUS-#17192549-v1-Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stiksto....docx

Ik heb met [REDACTED] besproken dat het handig om de Kamer te informeren voor het debat. Ik heb nu een concept-Kamerbrief en een nota. Zou jij er ook nog naar kunnen kijken, [REDACTED]? Ik doe hem parallel alvast de lijn in, zodat [REDACTED] de stukken ook in Domus krijgt.

Als jullie akkoord zijn, dan zal ik ook FIN en AZ ambtelijk informeren.

Groeten,

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 29 november 2017 14:18
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Een van de discussiepunten voor het komende debat is de bouw van een nieuwe stikstofinstallatie bij Zuidbroek. Vooral de PvdA, GroenLinks en de SP hebben hierop hun pijlen gericht.

Wij beschikken hier zelf sinds juli over een nieuwe analyse van GTS met de conclusie dat de installatie voor de capaciteit niet nodig is. Wij hebben dat laten valideren door DNV GL, die de visie van GTS bevestigt. De resultaten daarvan hebben we sinds medio november.

Wij willen graag de GTS-studie en de validatie aan de Kamer aanbieden. Wij willen de minister adviseren om [REDACTED]. De laatste Kamerbrief hierover (van september 2016) heeft het nog over een besluit na de zomer in 2017.

De vraag aan jullie nu is meer van praktische aard: zijn jullie ook van mening dat het handig is om deze brief vóór het debat aan de Kamer te sturen? Het alternatief is dat we het debat afwachten en daarna de stukken aanbieden.

In de bijlage vind jullie een eerste concept ter illustratie van wat ik bedoel. Graag nog niet inhoudelijk reageren, want ik ben er zelf ook nog gewoon mee bezig.

Groeten,

Beleidsmedewerker Gasmarkt

Directie Energiemarkt & Innovatie
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-passage 3
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T [REDACTED]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 30 november 2017 18:37
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Laatste punt klopt. Doordat er minder volume is gewonnen is de druk minder snel gedaald dan oorspronkelijk voorzien en dat pakt positief uit voor de capaciteit.

Groeten,

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 30 nov. 2017 om 18:32 heeft [redacted] <[\[redacted\]@minez.nl](mailto:[redacted]@minez.nl)> het volgende geschreven:

Ha [redacted],

Een zeer goed idee om deze informatie voorafgaand aan het debat naar de Kamer te sturen. Ik heb ook een paar opmerkingen.

Brief

Ik vind [redacted]

[redacted] Ik denk dat de brief
aan kracht wint indien [redacted]

Ik zou ook [redacted]

Verder verwacht ik dat de brief waarnaar verwezen wordt pas maandag verstuurd zal worden. De datum zal dus hoogstwaarschijnlijk 4 december zijn.

Nota

Wellicht de discussie over [redacted] noemen.

En tenslotte de opmerking dat ik de volgende passage niet helemaal begreep:

[redacted] Is de druk
hoger gebleven, waardoor er meer capaciteit beschikbaar is ?

Groet,
[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 30 november 2017 13:11

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Re: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

[redacted],
Complimenten! Helder verhaal geworden. Paar opmerkingen.

Nota

- [redacted]
- [redacted]
[redacted]

Brief

- [redacted]
- [redacted]
[redacted]
- [redacted]
- [redacted]
[redacted]

Benieuwd hoe [redacted] de nota en brief ziet.

Groet
[redacted]

Op 30 nov. 2017 om 11:59 heeft [redacted] [@minez.nl](mailto:[redacted]@minez.nl)> het volgende geschreven:

[redacted]

Ik heb met [redacted] besproken dat het handig om de Kamer te informeren voor het debat. Ik heb nu een concept-Kamerbrief en een nota. Zou jij er ook nog naar kunnen kijken, [redacted]? Ik doe hem parallel alvast de lijn in, zodat [redacted] de stukken ook in Domus krijgt.

Als jullie akkoord zijn, dan zal ik ook FIN en AZ ambtelijk informeren.

Groeten,

[redacted]
Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 29 november 2017 14:18

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

[redacted]

Een van de discussiepunten voor het komende debat is de bouw van een nieuwe stikstofinstallatie bij Zuidbroek. Vooral de PvdA, GroenLinks en de SP hebben hierop hun pijlen gericht.

Wij beschikken hier zelf sinds juli over een nieuwe analyse van GTS met de conclusie dat de installatie voor de capaciteit niet nodig is. Wij hebben dat laten valideren door DNV GL, die de visie van GTS bevestigt. De resultaten daarvan hebben we sinds medio november.

Wij willen graag de GTS-studie en de validatie aan de Kamer aanbieden. Wij willen de minister adviseren om [redacted]

[redacted]. De laatste Kamerbrief hierover (van september 2016) heeft het nog over een besluit na de zomer in 2017.

De vraag aan jullie nu is meer van praktische aard: zijn jullie ook van mening dat het handig is om deze brief vóór het debat aan de Kamer te sturen? Het alternatief is dat we het debat afwachten en daarna de stukken aanbieden.

In de bijlage vind jullie een eerste concept ter illustratie van wat ik bedoel. Graag nog niet inhoudelijk reageren, want ik ben er zelf ook nog gewoon mee bezig.

Groeten,

[redacted]

[redacted]

Beleidsmedewerker Gasmarkt

.....
Directie Energiemarkt & Innovatie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat Bezuidenhoutseweg 73 |
2594 AC | Den Haag | C-passage 3 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....

T [REDACTED]
E [REDACTED]@minez.nl>

<DOMUS-#17192549-v1-Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stik
sto....docx>

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 4 december 2017 11:30
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek
Bijlagen: DOMUS-#17192549-v1-Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stiksto....docx; DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx

Bedankt voor jullie opmerkingen. Ik heb alles in de nota kunnen verwerken. De brief heb ik ook nog aangevuld en anders gestructureerd. Ik begin nu inderdaad met [redacted]

[redacted] Ik vind het wel iets sterker geworden.

Ik hoor graag of jullie de opbouw zo beter vinden en de boodschap nog iets beter overkomt. Als het zo ok is, dan kan hij via [redacted] verder de lijn in.

Groeten,

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 30 november 2017 18:33
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Ha [redacted],

Een zeer goed idee om deze informatie voorafgaand aan het debat naar de Kamer te sturen. Ik heb ook een paar opmerkingen.

Brief

Ik vind [redacted]

Ik zou ook [redacted]

Verder verwacht ik dat de brief waarnaar verwezen wordt pas maandag verstuurd zal worden. De datum zal dus hoogstwaarschijnlijk 4 december zijn.

Nota

Wellicht de discussie over [redacted] noemen.

En tenslotte de opmerking dat ik de volgende passage niet helemaal begreep:

[redacted]
[redacted] Is de druk hoger gebleven,
waardoor er meer capaciteit beschikbaar is ?

Groet,
Ruud

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 30 november 2017 13:11

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Re: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

[redacted],
Complimenten! Helder verhaal geworden. Paar opmerkingen.

Nota

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Brief

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Benieuwd hoe [redacted] de nota en brief ziet.

Groet

> Op 30 nov. 2017 om 11:59 heeft [redacted] @minez.nl> het volgende geschreven:

>

> [redacted]

>

> Ik heb met [redacted] besproken dat het handig om de Kamer te informeren voor het debat. Ik heb nu een concept-Kamerbrief en een nota. Zou jij er ook nog naar kunnen kijken, [redacted] Ik doe hem parallel alvast de lijn in, zodat [redacted] de stukken ook in Domus krijgt.

>

> Als jullie akkoord zijn, dan zal ik ook FIN en AZ ambtelijk informeren.

>

> Groeten,

>
 > [redacted]
 >
 >
 >
 > Van: [redacted]
 > Verzonden: woensdag 29 november 2017 14:18
 > Aan: [redacted]
 > CC: [redacted]
 > Onderwerp: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek
 >
 > [redacted]
 >
 > Een van de discussiepunten voor het komende debat is de bouw van een nieuwe stikstofinstallatie bij Zuidbroek. Vooral de PvdA, GroenLinks en de SP hebben hierop hun pijlen gericht.
 >
 > Wij beschikken hier zelf sinds juli over een nieuwe analyse van GTS met de conclusie dat de installatie voor de capaciteit niet nodig is. Wij hebben dat laten valideren door DNV GL, die de visie van GTS bevestigt. De resultaten daarvan hebben we sinds medio november.
 >
 > Wij willen graag de GTS-studie en de validatie aan de Kamer aanbieden. Wij willen de minister adviseren om [redacted]. De laatste Kamerbrief hierover (van september 2016) heeft het nog over een besluit na de zomer in 2017.
 >
 > De vraag aan jullie nu is meer van praktische aard: zijn jullie ook van mening dat het handig is om deze brief vóór het debat aan de Kamer te sturen? Het alternatief is dat we het debat afwachten en daarna de stukken aanbieden.
 >
 > In de bijlage vind jullie een eerste concept ter illustratie van wat ik bedoel. Graag nog niet inhoudelijk reageren, want ik ben er zelf ook nog gewoon mee bezig.
 >
 > Groeten,
 >
 > [redacted]
 >
 > [redacted]
 > Beleidsmedewerker Gasmarkt
 >
 > Directie Energiemarkt & Innovatie
 > Ministerie van Economische Zaken en Klimaat Bezuidenhoutseweg 73 |
 > 2594 AC | Den Haag | C-passage 3 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
 >
 > T [redacted]
 > E [redacted]@minez.nl
 >
 >
 > <DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx>
 > <DOMUS-#17192549-v1-Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stik
 > sto....docx>

Van: [REDACTED]
 Verzonden: maandag 4 december 2017 11:39
 Aan: [REDACTED]
 CC: [REDACTED]
 Onderwerp: RE: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Ha [REDACTED],

Ik vind het een heel sterke brief geworden. Wat mij betreft prima zo.

Groet,
 [REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
 Verzonden: maandag 4 december 2017 11:30
 Aan: [REDACTED]
 CC: [REDACTED]
 Onderwerp: RE: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Bedankt voor jullie opmerkingen. Ik heb alles in de nota kunnen verwerken. De brief heb ik ook nog aangevuld en anders gestructureerd. Ik begin nu inderdaad met [REDACTED]. Ik vind het wel iets sterker geworden.

Ik hoor graag of jullie de opbouw zo beter vinden en de boodschap nog iets beter overkomt. Als het zo ok is, dan kan hij via [REDACTED] verder de lijn in.

Groeten,
 [REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
 Verzonden: donderdag 30 november 2017 18:33
 Aan: [REDACTED]
 CC: [REDACTED]
 Onderwerp: RE: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Ha [REDACTED],

Een zeer goed idee om deze informatie voorafgaand aan het debat naar de Kamer te sturen. Ik heb ook een paar opmerkingen.

Brief

Ik vind [REDACTED]

[REDACTED]

Ik zou ook [REDACTED]

Verder verwacht ik dat de brief waarnaar verwezen wordt pas maandag verstuurd zal worden. De datum zal dus hoogstwaarschijnlijk 4 december zijn.

Nota

Wellicht de discussie over [REDACTED] noemen.

En tenslotte de opmerking dat ik de volgende passage niet helemaal begreep:

[REDACTED] . Is de druk hoger gebleven, waardoor er meer capaciteit beschikbaar is ?

Groet,
[REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 30 november 2017 13:11

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Re: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

[REDACTED]

Complimenten! Helder verhaal geworden. Paar opmerkingen.

Nota

- [REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]

Brief

- [REDACTED]
- [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Benieuwd hoe [REDACTED] de nota en brief ziet.

Groet
[REDACTED]

> Op 30 nov. 2017 om 11:59 heeft [REDACTED] @minez.nl> het volgende geschreven:

>

> [REDACTED]

>

> Ik heb met [REDACTED] besproken dat het handig om de Kamer te informeren voor het debat. Ik heb nu een concept-Kamerbrief en een nota. Zou jij er ook nog naar kunnen kijken, [REDACTED] Ik doe hem parallel alvast de lijn in, zodat [REDACTED] de stukken ook in Domus krijgt.

>

> Als jullie akkoord zijn, dan zal ik ook FIN en AZ ambtelijk informeren.

>

> Groeten,

>

> [REDACTED]

>

>

> Van: [REDACTED]

> Verzonden: woensdag 29 november 2017 14:18

> Aan: [REDACTED]

> CC: [REDACTED]

> Onderwerp: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

>

> [REDACTED]

>

> Een van de discussiepunten voor het komende debat is de bouw van een nieuwe stikstofinstallatie bij Zuidbroek. Vooral de PvdA, GroenLinks en de SP hebben hierop hun pijlen gericht.

>

> Wij beschikken hier zelf sinds juli over een nieuwe analyse van GTS met de conclusie dat de installatie voor de capaciteit niet nodig is. Wij hebben dat laten valideren door DNV GL, die de visie van GTS bevestigt. De resultaten daarvan hebben we sinds medio november.

>

> Wij willen graag de GTS-studie en de validatie aan de Kamer aanbieden. Wij willen de minister adviseren om [REDACTED]. De laatste Kamerbrief hierover (van september 2016) heeft het nog over een besluit na de zomer in 2017.

>

> De vraag aan jullie nu is meer van praktische aard: zijn jullie ook van mening dat het handig is om deze brief vóór het debat aan de Kamer te sturen? Het alternatief is dat we het debat afwachten en daarna de stukken aanbieden.

>

> In de bijlage vind jullie een eerste concept ter illustratie van wat ik bedoel. Graag nog niet inhoudelijk reageren, want ik ben er zelf ook nog gewoon mee bezig.

>

> Groeten,

>

> [REDACTED]

>

> [REDACTED]

> Beleidsmedewerker Gasmarkt

>

> Directie Energiemarkt & Innovatie

> Ministerie van Economische Zaken en Klimaat Bezuidenhoutseweg 73 |

> 2594 AC | Den Haag | C-passag 3 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

>

> T [REDACTED]
> E [REDACTED]@minez.nl>

>

>

> <DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx>
> <DOMUS-#17192549-v1-Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stik
> sto....docx>

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 4 december 2017 12:48
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek
Bijlagen: DOMUS-#17192549-v1-Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stiksto..
 _- [redacted].docx

Mooie brief, zie een paar kleine suggesties.

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 4 december 2017 11:30
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Bedankt voor jullie opmerkingen. Ik heb alles in de nota kunnen verwerken. De brief heb ik ook nog aangevuld en anders gestructureerd. Ik begin nu inderdaad met [redacted]. Ik vind het wel iets sterker geworden.

Ik hoor graag of jullie de opbouw zo beter vinden en de boodschap nog iets beter overkomt. Als het zo ok is, dan kan hij via [redacted] verder de lijn in.

Groeten,

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 30 november 2017 18:33
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Ha [redacted],

Een zeer goed idee om deze informatie voorafgaand aan het debat naar de Kamer te sturen. Ik heb ook een paar opmerkingen.

Brief

Ik vind [redacted]

Ik zou ook [redacted]

Verder verwacht ik dat de brief waarnaar verwezen wordt pas maandag verstuurd zal worden. De datum zal dus hoogstwaarschijnlijk 4 december zijn.

Nota

Wellicht de discussie over [redacted] noemen.

En tenslotte de opmerking dat ik de volgende passage niet helemaal begreep:

[redacted] Is de druk hoger gebleven,
waardoor er meer capaciteit beschikbaar is ?

Groet,
[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 30 november 2017 13:11

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Re: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

[redacted]
Complimenten! Helder verhaal geworden. Paar opmerkingen.

Nota

Brief

Benieuwd hoe [redacted] de nota en brief ziet.

Groet
[redacted]

> Op 30 nov. 2017 om 11:59 heeft [redacted] @minez.nl> het volgende geschreven:

>

> [redacted]

> Ik heb met [REDACTED] besproken dat het handig om de Kamer te informeren voor het debat. Ik heb nu een concept-Kamerbrief en een nota. Zou jij er ook nog naar kunnen kijken, [REDACTED]? Ik doe hem parallel alvast de lijn in, zodat [REDACTED] de stukken ook in Domus krijgt.

> Als jullie akkoord zijn, dan zal ik ook FIN en AZ ambtelijk informeren.

> Groeten,

> Van: [REDACTED]

> Verzonden: woensdag 29 november 2017 14:18

> Aan: [REDACTED]

> CC: [REDACTED]

> Onderwerp: Kamerbrief over stikstofinstallatie Zuidbroek

> Een van de discussiepunten voor het komende debat is de bouw van een nieuwe stikstofinstallatie bij Zuidbroek. Vooral de PvdA, GroenLinks en de SP hebben hierop hun pijlen gericht.

> Wij beschikken hier zelf sinds juli over een nieuwe analyse van GTS met de conclusie dat de installatie voor de capaciteit niet nodig is. Wij hebben dat laten valideren door DNV GL, die de visie van GTS bevestigt. De resultaten daarvan hebben we sinds medio november.

> Wij willen graag de GTS-studie en de validatie aan de Kamer aanbieden. Wij willen de minister adviseren om [REDACTED]. De laatste Kamerbrief hierover (van september 2016) heeft het nog over een besluit na de zomer in 2017.

> De vraag aan jullie nu is meer van praktische aard: zijn jullie ook van mening dat het handig is om deze brief vóór het debat aan de Kamer te sturen? Het alternatief is dat we het debat afwachten en daarna de stukken aanbieden.

> In de bijlage vind jullie een eerste concept ter illustratie van wat ik bedoel. Graag nog niet inhoudelijk reageren, want ik ben er zelf ook nog gewoon mee bezig.

> Groeten,

> Beleidsmedewerker Gasmarkt

>
> Directie Energiemarkt & Innovatie

> Ministerie van Economische Zaken en Klimaat Bezuidenhoutseweg 73 |
> 2594 AC | Den Haag | C-passage 3 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

>
> T [REDACTED]
> E [REDACTED]@minez.nl>

>
> <DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx>
> <DOMUS-#17192549-v1-Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stik
> sto....docx>

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 4 december 2017 15:12
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: DOMUS-#17192549-v1-Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stiksto..
Bijlagen: DOMUS-#17192549-v1-Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stiksto..
_docx

[REDACTED],

Nota is glashelder, dank! Tav de brief heb ik toch nog een paar concrete tekstsuggesties. Kun je die nog meenemen? Achtergrond is [REDACTED]
[REDACTED] Kijk daar dus ajb nog even goed naar, ook als je denkt dat dat nog helderder kan (net als de door mij ingevulde jaartallen).

Laatste vraag tav nota: [REDACTED]
[REDACTED]

Dan kan ie naar mijn Domus en kan ie door! Fijn als ie vandaag nog door kan naar [REDACTED] en [REDACTED]

Groet,
[REDACTED]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 4 december 2017 19:21
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: DOMUS-#17192549-v1-
 Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stiksto.._

Heel mooi! Ik doe hem zo door.

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 4 dec. 2017 om 16:20 heeft [redacted] @minez.nl> het volgende geschreven:

Hoi [redacted],
 Hij staat aangepast in Domus. Het meeste heb ik direct overgenomen, een paar dingen zijn weer anders geworden:

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

Hopelijk kan hij zo door!
 Groeten,

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 4 december 2017 15:12
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: DOMUS-#17192549-v1-
 Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stiksto.._

Nota is glashelder, dank! Tav de brief heb ik toch nog een paar concrete tekstsuggesties. Kun je die nog meenemen? Achtergrond is [redacted]

[redacted] Kijk daar dus ajb nog even goed naar, ook als je denkt dat dat nog helderder kan (net als de door mij ingevulde jaartallen).

Laatste vraag tav nota: [redacted]

Dan kan ie naar mijn Domus en kan ie door! Fijn als ie vandaag nog door kan naar [redacted] en [redacted]
 Groet,

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 5 december 2017 10:23
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Stukken GTS stikstofinstallatie Zuidbroek
Bijlagen: DOMUS-#17192549-v1-Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stikstofinstallatie_Zuidbroek.DOCX; DOMUS-#17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx; DOMUS-#17192625-v1-Bhm_Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_over_de....pdf; DOMUS-#17192633-v1-Validatie_DNV_GL_capaciteitsonderzoek_GTS.PDF

Wat vind jij? [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 5 december 2017 10:21
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: FW: Stukken GTS stikstofinstallatie Zuidbroek

Hoi [redacted],

De brief waarin het uitstel van het definitieve investeringsbesluit werd aangekondigd (TK 33529, 23) had twee belangrijke pijlers: de capaciteit en de veiligheid. Onderzoek van GTS had aangekondigd dat de stikstofinstallatie vanuit capaciteitsmatige overweging niet meer nodig zou zijn. Het was echter nog onduidelijk welke bijdrage de stikstoffabriek aan het terugdringen van de seismiciteit (en daarmee aan het bevorderen van de veiligheid) zou kunnen leveren. Dat zou pas duidelijk worden na aanvullend onderzoek van SodM. "De verwachte lagere seismiciteit, gecombineerd met de vanaf 2020 sterk teruglopende benodigde volumes uit Groningen, maakt dat het kabinet eerst effecten van vlak winnen op een lager niveau op de seismiciteit wil afwachten alvorens tot een definitief oordeel te komen over de bouw van de stikstofinstallatie."

Groeten,

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 5 december 2017 9:53
Aan: [redacted]
Onderwerp: Stukken GTS stikstofinstallatie Zuidbroek

Hoi [redacted],

[redacted] heeft er inderdaad naar gekeken. Dit zijn de stukken zoals ze nu zijn. Ik ga deze versie van de brief ook nog even aan GTS sturen.

Groeten,

Beleidsmedewerker Gasmarkt

.....
Directie Energiemarkt & Innovatie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-passage 3

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T
E @minez.nl

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 5 december 2017 12:15
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Brief over stikstofinstallatie Zuidbroek
Bijlagen: DOMUS-#17192549-v1-
 Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stiksto....docx; DOMUS-#
 17180845-v1-Validatie_GTS_capaciteitsonderzoek.docx

Hoi [REDACTED],

Straks in Domus ontvang je bijgevoegde brief over de stikstofinstallatie in Zuidbroek. Het doel van deze brief is om het standpunt van de minister al voor het debat over Groningen weer te geven. Het streven is dat de brief en nota vandaag in de tas van de minister meegaan (om 14.00 uur). Het zou dus mooi zijn als je in de gelegenheid bent om er snel naar te kijken. [REDACTED] en [REDACTED] hebben op de brief ook meegekeken.

Groeten,

[REDACTED]
 Beleidsmedewerker Gasmarkt

.....
Directie Energiemarkt & Innovatie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-passage 3
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T [REDACTED]
 E [REDACTED]@minez.nl

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Energiemarkt en
Innovatie

Auteur

nota

Validatie GTS capaciteitsonderzoek

Datum
30 november 2017Kenmerk
DGETM-EI / 17180845
BHM: 17192618

Parafenroute

Kopie aan

Aanleiding

- Deze zomer heeft de landelijke beheerder van het gastransportnet GTS aan EZ een actualisatie gestuurd van haar onderzoek uit 2016 naar de nut en noodzaak van de bouw van een aanvullende stikstofinstallatie in Zuidbroek. Uit deze actualisatie blijkt dat er hiervoor bij de huidige inzichten geen capaciteitsmatige noodzaak is.
- In oktober en november heeft DNV GL de studie van GTS gevalideerd. Nu deze validatie is afgerond willen we, conform de aangenomen motie Mulder c.s. (Kamerstuk 33 529, nr. 340), de Kamer informeren over de uitkomsten van het GTS-onderzoek en de validatie van DNV GL.
- In 2016 heeft uw voorganger de Tweede Kamer al geïnformeerd dat er geen capaciteitsmatige noodzaak meer is voor een nieuwe stikstofinstallatie, maar het besluit hierover een jaar uitgesteld.

Bijlage: 1.
-Brief aan TK**Advies**

- U wordt geadviseerd
- U kunt bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen, waarbij u aangeeft pas in het voorjaar een besluit te nemen en waarmee u de Kamer het advies van GTS en de validatie van DNV GL aanbiedt.

Kernpunten

- In de Kamerbrief geeft u aan dat op basis van de huidige vooruitzichten GTS adviseert dat de bouw van een nieuwe stikstofinstallatie (geraamde investeringskosten: € 480 miljoen, verwachte jaarlijkse kosten: € 37 miljoen) capaciteitsmatig niet nodig is en er in onverwachte situaties kostenefficiëntere oplossingen zijn, zoals investeren in behoud van huidige capaciteitsmiddelen. U geeft aan dat nut en noodzaak sterk afhankelijk is van de toekomst van de gaswinning. Bij een scenario waarin de gaswinning zo snel mogelijk wordt afgebouwd, kan de installatie op termijn wel een substantiële volume-bijdrage leveren.

Ontvangen BBR

- Om de afwegingen voor toekomstige besluiten over de gaswinning inzichtelijk te maken, stuurt u hierover in het eerste kwartaal van 2018 scenario's naar de Kamer. U neemt in deze scenario's dan ook de afwegingen bij de bouw van een nieuwe stikstofinstallatie mee. Hiermee voldoet u ook aan een wens van de Raad van State die in haar uitspraak over het vernietigde winningsbesluit heeft aangegeven dat het kabinet inzichtelijk(er) moet maken wat de mogelijkheden en afwegingen zijn voor verdere verlaging van de gaswinning in Groningen in relatie tot de leveringszekerheid. Bouw van een stikstofinstallatie met als primaire wens de winning uit Groningen te verlagen is op dit moment niet aan de orde, maar kan wel worden meegewogen in integrale besluitvorming over een nieuw winningsbesluit en bij de scenario's voor de toekomst van gaswinning.
- De Kamer is in september 2016 door het vorige kabinet geïnformeerd over het uitstel van het besluit tot na de zomer van 2017. Destijds werd gesproken over een ingebruikname bij bouw van 1 oktober 2021. Deze datum is inmiddels niet meer haalbaar. Als u in april 2018 tot de bouw zou besluiten, dan moet worden gerekend met een ingebruikname per 1 oktober 2022.
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- Wij adviseren u de brief voor het Groningendebat aan de Kamer te versturen, zodat de Kamerleden al voor het debat kennis kunnen nemen van de stukken van GTS en DNV GL. Bovendien kan worden verwacht dat de oppositie u zal ondervragen over hoe u tegenover de installatie staat. Door deze brief al voor het debat te sturen, kunt u vooraf al de angel uit deze discussie halen.

Toelichting

Leveringszekerheid: capaciteit en volume

- Met leveringszekerheid wordt bedoeld dat op ieder moment van de dag de gevraagde hoeveelheid gas in de juiste kwaliteit kan worden geleverd. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt worden tussen capaciteit en volume:
 - Bij *volume* moet er op jaarbasis voldoende gas zijn. In het kader van de winningsbesluiten wordt over zo'n hoeveelheid per jaar gesproken.
 - Bij *capaciteit* wordt gekeken naar de hoeveelheid gas op uurbasis. Daarbij gaat het in principe dat ook op het koudste moment van het jaar met een hoge gasvraag voldoende gas kan worden geleverd. Daarvoor is van belang dat het gassysteem zodanig is ingericht dat op korte termijn relatief veel laagcalorisch gas kan worden ingevoerd en naar afnemers kan worden getransporteerd. Dit gebeurt door middel van het Groningenveld, gasopslagen, gascavernes en de bestaande stikstofinstallaties.

Wat doet de stikstofinstallatie?

- De totale vraag naar laagcalorisch gas in Noordwest-Europa bedraagt momenteel ca. 60 miljard m³ per jaar in een koud jaar. Hierin wordt in eerste aanleg in voorzien door productie uit het Groningenveld en Duitse gasvelden. Omdat deze productie onvoldoende is om te voorzien in de totale vraag wordt hoogcalorisch gas ingezet om te voorzien in de resterende vraag naar laagcalorisch gas. Dit gebeurt enerzijds door het 'wegmengen' van hoogcalorisch gas in laagcalorisch gas ('verrijking') en anderzijds door het omzetten van hoogcalorisch gas naar laagcalorisch gas door toevoeging van stikstof (kwaliteitsconversie). Voor dit laatste beschikt GTS over stikstofinstallaties waar stikstof wordt geproduceerd en vervolgens wordt toegevoegd aan hoogcalorisch gas.
- In de stikstofinstallatie wordt stikstof uit de lucht gewonnen, zodat het gemengd kan worden met gas, dat een andere samenstelling heeft dan het gas uit het Groningenveld. Het ontstane gas is op deze manier geschikt voor de Nederlandse huishoudens en zal via het transportnetwerk van GTS worden vervoerd naar de rest van het land.
- De installatie in Zuidbroek was aanvankelijk gericht op het leveren van capaciteit: het overbruggen van het verschil tussen de hoeveelheid laagcalorisch gas die wordt gevraagd gedurende dagen van extra hoge gasvraag en de hoeveelheid laagcalorisch gas die dan kan worden geproduceerd.

Historie studies GTS en stikstofinstallatie

- In 2014 heeft GTS aangegeven dat er op de gasmarkt een tekort aan capaciteit zou ontstaan in de periode 2020–2030, waardoor er op piekmomenten met een bijzonder hoge gasvraag niet voldoende gas zou kunnen worden geleverd. Op basis van deze inzichten leek de bouw van een extra stikstofinstallatie noodzakelijk. Aanvankelijk was er discussie over de omvang van de stikstofinstallatie en waren er twee varianten: een kleine met een stikstofcapaciteit van 120.000 m³/uur en grote met een capaciteit van 180.000 m³/uur. Op verzoek van EZ is GTS begonnen met de voorbereidingen voor de bouw van de grote stikstofinstallatie.
- In 2015 werd uit een aanvullende studie van GTS ook duidelijk dat deze nieuwe stikstofinstallatie, naast het leveren van capaciteit, ook zou kunnen bijdragen aan het terugbrengen van de jaarlijkse gaswinning uit Groningen met 5 tot 7 miljard m³. In een Kamerbrief eind 2015 heeft het kabinet aangegeven vol van deze ruimte gebruik te willen maken, waardoor destijds ook verwachtingen zijn gewerkt in de regio.
- In de loop van 2016 heeft GTS een nieuwe analyse gemaakt waaruit blijkt dat de nieuwe stikstofinstallatie vanuit capaciteitsoogpunt niet langer nodig is indien de bestaande opslagen, productie- en stikstofinstallaties in stand blijven.

Aan deze conclusie liggen verschillende oorzaken ten grondslag, waarvan de belangrijkste zijn:

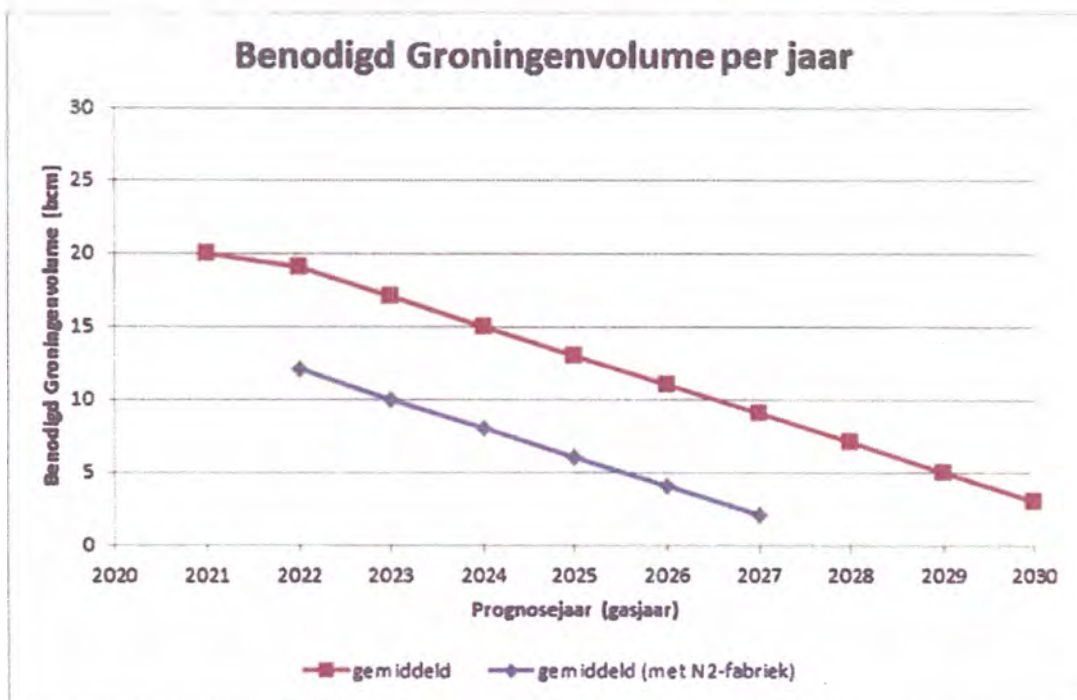
- o de marktombouw in het buitenland start eerder dan in 2014 werd verondersteld. Hierdoor daalt de vraag naar gas uit Groningen vanaf 2020 met ongeveer 2 miljard m³ per jaar;
 - o de terugloop in productie uit Groningen de afgelopen jaren zorgt ervoor dat er meer capaciteit beschikbaar is gebleven op Groningen dan begin 2014 werd voorzien.¹
- Het vorige kabinet heeft op basis van dit advies vorig jaar besloten om de ontwikkelingen rond Groningen in de gaten te houden en de bouw van de stikstofinstallatie uit te stellen en in het najaar van 2017 een besluit te nemen.

GTS-studie 2017: actualisatie onderzoek naar capaciteit op de L-gas markt

- Op basis van haar nieuwe cijfers komt GTS tot dezelfde conclusie als in 2016: de nieuwe stikstofinstallatie bij Zuidbroek is capaciteitsmatig niet noodzakelijk, mits de bestaande laagcalorische capaciteitsmiddelen, inclusief die op het Groningenveld, grotendeels beschikbaar blijven.
 - GTS geeft aan dat het totale aanbod aan capaciteitsmiddelen de vraag dekt. Mochten onzekerheden zich toch materialiseren, dan is het de verwachting van GTS dat het in stand houden hiervan kosteneffectiever is dan een investering in een nieuwe stikstofinstallatie.
 - Het is geen zekerheid dat alle capaciteitsmiddelen ook beschikbaar blijven. In de brief noemt GTS specifiek de gasopslag in Epe van Innogy, omdat deze mogelijk wordt aangesloten op het Duitse gastransportnet. Deze gasopslag is overigens relatief beperkt in omvang.
 - Ook gaat GTS in op de beschikbaarheid van de productieclusters in Loppersum. NAM mag uit deze clusters op basis van het instemmingsbesluit in beginsel alleen de hoeveelheid produceren die nodig is om de clusters open te houden (in 2016 ca. 1 miljard m³). Deze productie is gewoon onderdeel van het maximum dat geldt voor het hele Groningenveld. De Loppersum-clusters kunnen hierdoor worden ingezet als dat vanuit het oogpunt van leveringszekerheid noodzakelijk is. GTS geeft in de brief aan dat zij met NAM onderzoeken hoe deze productie verder kan worden verminderd. Wel wordt al gemeld dat de inzet van de clusters in de zomerperiode niet nodig is. Het aan- en uitschakelen van de clusters afhankelijk van het seizoen zou echter ook weer veiligheidsrisico's met zich mee kunnen brengen. Het is daarom het streven om eerst ook conclusies over de inzet in de winterperiode te trekken, voordat er aanpassingen aan de productie kunnen worden gedaan.
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- In het advies heeft GTS ook inzichtelijk gemaakt wat het effect is van de stikstofinstallatie op de jaarlijkse behoefte aan Groningengas bij een

¹ De beschikbare capaciteit is afhankelijk van de druk in het veld, waarbij naarmate de druk hoger is er meer capaciteit beschikbaar is. De druk is weer afhankelijk van het volume dat geproduceerd is, waarbij naarmate er minder geproduceerd wordt de druk hoger blijft. Een vergelijking met een luchtbed is illustratief: uit een vrijwel leeg luchtbed loopt de lucht minder snel weg dan uit een gevuld luchtbed.

ingebruikname op 1 oktober 2021. De in het regeerakkoord aangekondigde
 ombouw van de industrie is nog niet in dit plaatje opgenomen en zou de
 beide lijnen nog ca. 2 miljard m³ naar beneden duwen.

- Bovenstaande grafiek laat zien dat de stikstofinstallatie een belangrijke bijdrage levert in de situatie dat de gaswinning zo snel mogelijk naar een minimum wordt afgebouwd. In andere scenario's, waarbij wordt gekozen voor een vast winningsniveau, is de bijdrage van de installatie volgens GTS beperkter. Dit komt doordat de gasvraag in de periode 2020-2030 sowieso al met ca. 2 miljard m³ terugloopt vanwege de ombouw in het buitenland. Bij hogere winningsniveaus is de bijdrage van de installatie navenant beperkter. Zie voor een nadere duiding onderstaande tabel.

Streefvolume Groningen (bcm/jaar)	10	14	18	22
Inzet additionele kwaliteits- conversie (bcm in 10 jaar) = pseudo G-gas volume	23	9	1	0

Tabel 1 Inzet van additioneel stikstof bij verschillende niveaus van toekomstig plafond van Groningen

Validatie door DNV GL

- Conform motie van de Tweede Kamer (Mulder c.s., Kamerstuk 33 529, nr. 340) heeft uw voorganger DNV GL opdracht gegeven de studie van GTS te valideren. Deze validatie heeft in oktober en november plaatsgevonden.
- Samenvattend concludeert DNV GL:
 - De brief is helder geformuleerd en geeft een beknopte uitleg van de uitgangspunten van het onderzoek, maar is geen (wetenschappelijk) onderzoeksrapport met een vastlegging van gevolgde methodes, uitgangspunten en resultaten.
 - De conclusie van de brief is duidelijk: GTS is van mening dat indien er in de toekomst additionele L-gas capaciteitsbehoefte is, bijvoorbeeld in geval onzekerheden materialiseren, het niet kosteneffectief is om hierin te voorzien middels een investering in een stikstoffabriek.
 - In de validatie heeft DNV GL geen aanwijzingen gevonden voor fundamentele inconsistenties of problemen in de aanpak door GTS die tot een significant andere uitkomst zouden kunnen leiden.
- De eerste conclusie van DNV GL volgt uit het gegeven dat de brief GTS een actualisatie is van inzichten uit eerdere onderzoeken. De brief van GTS heeft daardoor niet de gestructureerde opbouw van een onderzoeksrapport. De opmerking van DNV GL heeft niet te maken met de kwaliteit van het werk van GTS.

Financiële aspecten

- De investeringskosten van de stikstofinstallatie zijn € 480 miljoen. Hierop zit nog wel een onzekerheidsmarge van 50%. De kosten zouden dus nog beduidend lager of hoger kunnen uitvallen. De operationele kosten bij volledige inzet worden geraamd op € 37 miljoen per jaar. Deze kosten zullen in beginsel door ACM in de tarieven worden verrekend; het is mogelijk dat [REDACTED]
- Bij de bouw van een aanvullende stikstofinstallatie kan de gaswinning versneld worden afgebouwd. Als de installatie volledig wordt ingezet, dan blijft er dus ook meer gas in de grond zitten.

Ten opzichte van een scenario met snelle afbouw van de gaswinning zonder extra stikstofinstallatie zal er naar verwachting ongeveer 45 miljard m³ gas extra niet worden gewonnen. Dit leidt tot, afhankelijk van de hoogte van de gasprijs, een derving van in totaal € 5 à 7 miljard aan aardgasbaten.

Energietransitie

- Het bouwen van de stikstofinstallatie is een investering in fossiele energie. Er zal immers meer hoogcalorisch gas uit het buitenland moeten worden geïmporteerd. De installatie zelf heeft een te installeren elektrisch vermogen van ca. 100 MW.

Relatie tot uitspraak Raad van State

- De Raad van State erkende in haar uitspraak dat de bouw van de stikstofinstallatie geen effect heeft op de vraag naar gas in de periode tot 2021. Het blijft belangrijk om ook in de richting van de Kamer te benadrukken dat .
- In de uitspraak van de Raad van State klonk wel ook door dat inzichtelijk moet worden gemaakt wat in het algemeen wordt gedaan om de vraag naar Gronings gas af te bouwen.
- Ten behoeve van inzicht in de afwegingen voor besluiten over de toekomst van gaswinning stuurt u in het eerste kwartaal van 2018 scenario's (conform regeerakkoord) naar de Kamer. U neemt in deze scenario's dan ook de uitkomsten van deze studie naar nut en noodzaak van de stikstofinstallatie in verschillende toekomstscenario's mee. Hiermee voldoet u ook aan een wens van de Raad van State.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 14:57
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: DOMUS-#17192549-v2-
 Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stikstofinstallatie_Zuidbroek
 def.docx
Bijlagen: DOMUS-#17192549-v2-
 Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stikstofinstallatie_Zuidbroek def
 (2).docx

Kunnen we hier nog iets mee? [redacted]

Van: [redacted]@minfin.nl]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 14:56
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: DOMUS-#17192549-v2-
 Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stikstofinstallatie_Zuidbroek def.docx

Ha [redacted],

Ik heb nog wel een opmerking en een wijziging. Zie bijgevoegd.

[redacted]

Gister begreep ik overigens alleen van jou dat je jullie minister had gevraagd of hij eens was met het proces voor het sturen van een brief. Was niet duidelijk dat jullie al een Kamerbrief bij hem hadden liggen. Graag deze brieven wel met ons afstemmen.

Groeten [redacted]

Van: [redacted]@minez.nl]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 14:30
Aan: [redacted]
Onderwerp: DOMUS-#17192549-v2-
 Aanbieding_advies_GTS_en_validatie_DNV_GL_ivm_stikstofinstallatie_Zuidbroek def.docx

Ha [redacted],

Dit is het uitstelbriefje. Onze minister is al akkoord, dus bij voorkeur alleen als jullie zwaarwegende punten hebben een interventie... Dit proces is zo gelopen omdat we oorspronkelijk deze week een Groningendebat verwachtten en deze brief hals overkop is opgesteld. Besluitvorming is zoals vermeld in de brief voorzien voor volgend jaar.

Gr

[redacted]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Van:
Verzonden: donderdag 7 december 2017 14:06
Aan:
Onderwerp: RE: Brief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Hoi ,

Doe ik. Vooralsnog zullen we niet zelf een persbericht uitsturen. Ik heb wel zojuist onze Communicatie op de hoogte gebracht. Als het nodig blijkt dan kan ik jullie communicatie ook een contactpersoon meegeven.

Groeten,

Van: @gastransport.nl]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 9:38
Aan:
CC:
Onderwerp: FW: Brief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Hoi ,

Willen jullie de uiteindelijk finale brief + persbericht vooraf aan het versturen ook aan ons beschikbaar stellen? Dit stelt ons in staat onze eigen communicatie hierover voor te bereiden. Bij voorbaat dank.

Groeten,

Met vriendelijke groet

E: @gastransport.nl
 T: +31
 M: +31

Van:
Verzonden: woensdag 6 december 2017 11:29
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: Brief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Hallo ,

Het lijkt het ons een prima brief. Dank voor de afstemming vooraf.

Met vriendelijke groet

E: @gastransport.nl
 M: +31

Van: @minez.nl]
Verzonden: dinsdag 5 december 2017 16:47
Aan:
Onderwerp: Brief over stikstofinstallatie Zuidbroek

Hoi allen,

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 13:01
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Brief stikstofinstallatie

Helder, ga je eerste versie invoegen en voorleggen aan de minister. Dank!

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 13:00
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Brief stikstofinstallatie

Hoi [redacted],
 Bedankt voor je mail. Wij zouden de eerste twee zinnen ook anders opschrijven. Een voorstel:

Belangrijk is vooral dat in de brief duidelijk is dat het om capaciteit (de hoeveelheid gas per uur gaat). Dan blijf je automatisch weg van de leveringszekerheid in het instemmingsbesluit (volume op jaarbasis).

Groeten,
 [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 11:09
Aan: [redacted]
Onderwerp: Brief stikstofinstallatie

Ha [redacted],

De minister is akkoord met de lijn in de brief over de stikstofinstallatie. Mooi! Wel heeft hij nog een stukje aangepast. Zouden jullie hier naar kunnen kijken?

Ik zie de minister om 15:15 en kan hem dan een nieuwe versie voorleggen, dus graag nog een blik op zijn aanpassingen voor die tijd.

Groet,
 [redacted]

Beleidsmedewerker

.....
 Ministerie van Economische Zaken & Klimaat
 Directie Bureau Bestuursraad, dossiers energie & klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T +31 [redacted]
 [redacted]@minez.nl

Ter informatie stuur ik jullie een conceptbrief die wij momenteel aan de minister voorleggen. Afhankelijk van zijn reactie zou deze brief dus binnenkort verstuurd kunnen worden (incl. jullie brief uit juli als bijlage). Mochten er nog onjuistheden in staan, dan kan ik dat waarschijnlijk nog aanpassen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]
Beleidsmedewerker Gasmarkt

.....
Directie Energiemarkt & Innovatie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-passage 3
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T [Redacted]
E [Redacted]@minez.nl
.....

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by reply immediately. N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 12:52
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Stikstof

[redacted],

Ik vind dit heel helder. [redacted]

Weten we [redacted] hoe andere departementen hierin zitten cq of zij hun Ministers hier wat over meegeven? Kan nuttig zijn te melden.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 12:41
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Stikstof

[redacted]

De laatste stukjes. Ik heb snel de nota tot een witje omgevormd en geprobeerd de belangrijkste punten weer te geven. Ik heb de toelichting over [redacted] iets uitgebreid, zodat de minister weet dat [redacted]. Het is vanwege de haast wel een beetje knip en plak, maar het is niet anders. Lukt het om er voor 15.00 uur naar te kijken?

Groeten,

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 6 december 2017 17:55
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Stikstof

Ha [redacted],

Helder, dank. Morgen graag een notitie hierover mee in zijn tas ter voorbereiding op wat hij kan zeggen in de MR. 15:00 bij ons. Kan in format bijlage, dus alleen akkoord op MT-niveau nodig hiervoor.

Groet!

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 5 december 2017 17:42
Aan: [redacted]
Onderwerp: Stikstof

Hoi [redacted],

Laatste mail van vandaag. Besprak net met [redacted] dat het misschien handig is als de minister [redacted]

[redacted] Zelfs als de minister meteen tekent (verwacht ik niet), is het misschien handig om de versturing tot minstens vrijdag aan te houden.

Groeten,

[Redacted]

[Redacted]

Beleidsmedewerker Gasmarkt

.....
Directie Energiemarkt & Innovatie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-passage 3

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....

T [Redacted]
E [Redacted] @minez.nl

.....

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 14:13
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Stikstof
Bijlagen: witje stikstofinstallatie.docx

Helder verhaal weer. Nog paar kleine stukjes verschoven. In de bijlage de versie zoals deze naar de minister gaat.

Dank!

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 7 december 2017 13:42
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Stikstof

Hoi [redacted],

Zie in de bijlage. [redacted] heeft er al naar gekeken.

Groeten,

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 6 december 2017 17:55
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Stikstof

Ha [redacted],

Helder, dank. Morgen graag een notitie hierover mee in zijn tas ter voorbereiding op wat hij kan zeggen in de MR. 15:00 bij ons. Kan in format bijlage, dus alleen akkoord op MT-niveau nodig hiervoor.

Groet!

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 5 december 2017 17:42
Aan: [redacted]
Onderwerp: Stikstof

Hoi [redacted],

Laatste mail van vandaag. Besprak net met [redacted] dat het misschien handig is als de minister [redacted]

[redacted] Zelfs als de minister meteen tekent (verwacht ik niet), is het misschien handig om de versturing tot minstens vrijdag aan te houden.

Groeten,

[redacted]
 Beleidsmedewerker Gasmarkt

.....
Directie Energiemarkt & Innovatie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-passage 3

T
E @minez.nl

Aan: De Minister

Van: Cluster Gasmarkt (directie E&I, [redacted])

Via: [redacted]

Datum: 7 december 2017

Betreft: Mondeling toelichting brief stikstofinstallatie in MR [redacted]

Tijdens de MR van [redacted] kunt u de aanwezige bewindspersonen informeren over de brief over de bouw van een nieuwe stikstofinstallatie bij Zuidbroek, die u na de MR aan de Kamer kunt sturen. Wij hebben de departementen SZW, FIN en AZ geïnformeerd over uw toelichting over de stikstofinstallatie [redacted].

De directe aanleiding voor deze brief is tweeledig. Enerzijds wilt u zonder vertraging het advies van GTS en de validatie van DNV GL aan de Kamer aanbieden. Anderzijds werd de stikstofinstallatie door een item in het NOS Journaal als een oplossing gepresenteerd voor de gasproblematiek. Dit was op de dag dat de Raad van State uitspraak deed over het instemmingsbesluit. Dat maakt het ook waarschijnlijk dat het onderwerp in de begrotingsbehandeling aan de orde komt.

In de Kamerbrief geeft u aan dat op basis van de huidige vooruitzichten GTS adviseert dat de bouw van een nieuwe stikstofinstallatie (geraamde investeringskosten: € 480 miljoen, verwachte jaarlijkse kosten: € 37 miljoen) capaciteitsmatig niet nodig is en er in onverwachte situaties kostenefficiëntere oplossingen zijn, zoals investeren in behoud van huidige capaciteitsmiddelen. U kijkt echter ook naar het effect dat de stikstofinstallatie op de veiligheid kan hebben, doordat er op termijn minder gas uit Groningen nodig is. U neemt het daarom mee in de scenario's over de toekomst van de gaswinning die u in het eerste kwartaal van 2018 scenario's naar de Kamer. Uiterlijk in het voorjaar neemt u een besluit over de bouw. Hiermee voldoet u ook aan een wens van de Raad van State die in haar uitspraak over het vernietigde winningsbesluit heeft aangegeven dat het kabinet inzichtelijk(er) moet maken wat de mogelijkheden en afwegingen zijn voor verdere verlaging van de gaswinning in Groningen in relatie tot de leveringszekerheid.

De Kamer is in september 2016 door het vorige kabinet geïnformeerd over het uitstel van het besluit tot na de zomer van 2017. Destijds werd gesproken over een ingebruikname bij bouw van 1 oktober 2021. Deze datum is inmiddels niet meer haalbaar. Als u in april 2018 tot de bouw zou besluiten, dan moet worden gerekend met een ingebruikname per 1 oktober 2022.

[redacted] De brief past in de planning die u eerder met de bewindspersonen in de RFEZIL hebt gedeeld en aan de Kamer hebt toegezegd voor wat betreft de scenario's over de toekomstige gaswinning.

Historie studies GTS en stikstofinstallatie

- In 2014 heeft GTS aangegeven dat er op de gasmarkt een tekort aan capaciteit zou ontstaan in de periode 2020–2030, waardoor er op piekmomenten met een bijzonder hoge gasvraag niet voldoende gas zou kunnen worden geleverd. Op basis van deze inzichten leek de bouw van een extra stikstofinstallatie noodzakelijk.
- In 2015 werd uit een aanvullende studie van GTS ook duidelijk dat deze nieuwe stikstofinstallatie, naast het leveren van capaciteit, ook zou kunnen bijdragen aan het terugbrengen van de jaarlijkse gaswinning uit Groningen met 5 tot 7 miljard m³. In een Kamerbrief eind 2015 heeft het kabinet aangegeven vol van deze ruimte gebruik te willen maken, waardoor destijds ook verwachtingen zijn gewerkt in de regio.
- In de loop van 2016 heeft GTS een nieuwe analyse gemaakt waaruit blijkt dat de nieuwe stikstofinstallatie vanuit capaciteitsoogpunt niet langer nodig is indien de bestaande opslagen, productie- en stikstofinstallaties in stand blijven. Aan deze conclusie liggen twee belangrijke oorzaken ten grondslag: 1) de marktombouw in het buitenland start eerder dan in 2014 werd

verondersteld. 2) de terugloop in productie uit Groningen de afgelopen jaren zorgt ervoor dat er meer capaciteit beschikbaar is gebleven op Groningen dan begin 2014 werd voorzien.

- Het vorige kabinet heeft op basis van dit advies vorig jaar besloten om de ontwikkelingen rond Groningen in de gaten te houden en de bouw van de stikstofinstallatie uit te stellen en in het najaar van 2017 een besluit te nemen.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 13 december 2017 21:06
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: vragen vd minister nav tongeren en mulder - spoedje

Ik zou paar punten noemen:

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 13 dec. 2017 om 20:52 heeft [redacted] @minez.nl> het volgende geschreven:

Ha [redacted],
 Minister heeft vraag over stikstof. Wil hem dit antwoord sturen, ok?
Vraag minister over stikstofinstallatie
 Denk dat er ook opkomt wat ik vind van besluiten uit het verleden om toen geen stikstoffabriek te bouwen. Denk dat ik moet zeggen dat

Antwoord

Toen er in 2016 een investeringsbeslissing (geraamde investeringskosten: € 480 miljoen, verwachte jaarlijkse kosten: € 37 miljoen) moest worden genomen over al dan niet bouwen van de installatie werd uit nieuwe inzichten van GTS duidelijk dat de nieuwe stikstofinstallatie, anders dan men in 2014 dacht, vanuit capaciteitsoogpunt niet langer zou zijn was indien de bestaande opslagen, productie- en stikstofinstallaties in stand zouden blijven.

Het vorige kabinet heeft mede op basis van dit advies vorig jaar besloten om de ontwikkelingen rond Groningen in de gaten te houden en de bouw van de stikstofinstallatie uit te stellen en in het najaar van 2017 een besluit te nemen.

Deze zomer heeft GTS een actualisatie gestuurd van haar analyse uit 2016. De conclusie blijft hetzelfde: er is geen capaciteitsmatige noodzaak voor een nieuwe stikstofinstallatie in Zuidbroek. Wanneer andere capaciteitsmiddelen onverwacht zouden sluiten, dan zijn er kostenefficiëntere oplossingen mogelijk (zoals investeren in behoud van huidige capaciteitsinstallaties).

U zal bij uw definitieve besluit ook kijken naar het effect dat de stikstofinstallatie op de veiligheid kan hebben, doordat er op termijn minder gas uit Groningen nodig is. U neemt het daarom mee in de scenario's over de toekomst van de gaswinning die u in het eerste kwartaal van 2018 scenario's naar de Kamer. Uiterlijk in het voorjaar neemt u een besluit over de bouw. Hiermee voldoet u ook aan een wens van de Raad van State die in haar uitspraak over het vernietigde winningsbesluit heeft aangegeven dat het kabinet inzichtelijk(er) moet maken wat de mogelijkheden en afwegingen zijn voor verdere verlaging van de gaswinning in Groningen in relatie tot de leveringszekerheid.

Het is wel zo dat er in 2016 werd gesproken over een ingebruikname van de stikstofinstallatie in het laatste kwartaal van 2021. Deze datum is inmiddels niet meer haalbaar. Als u in april 2018 tot de bouw zou besluiten, dan moet worden gerekend met een ingebruikname per 1 oktober 2022.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 13 december 2017 20:25
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: vragen vd minister nav tongeren en mulder - spoedje
 Ha [redacted],

Dit zit in de antwoorden GroenLinks/ Van Tongeren 2 en 5, die worden nu doorgezet.

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- Denk dat er ook opkomt wat ik vind van besluiten uit het verleden om toen geen stikstoffabriek te bouwen. Denk dat ik moet zeggen dat [redacted]
- deze sturen we je op.

Groet,

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 13 december 2017 20:14

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: vragen vd minister nav tongeren en mulder - spoedje

Ha collega's,

Minister had een paar vragen nav inbrengen zojuist, zouden jullie die snel willen uitzetten en naar mij willen laten reageren?

Thanks

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- Denk dat er ook opkomt wat ik vind van besluiten uit het verleden om toen geen stikstoffabriek te bouwen. Denk dat ik moet zeggen dat [redacted]
- graag reactie

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 30 januari 2018 14:56
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Versnelling stikstof

Ha [REDACTED],

Prima voorzet. Ik snap de componenten, echter, hoeveel tijd ben je met elk van deze onderdelen kwijt? Wat is de doorlooptijd van elke fase van een aanbesteding? Etc.

Ik weet dat dat lastig is, maar ik denk dat GTS daar wel iets concreter over kan zijn. [REDACTED]

Gr

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 30 januari 2018 14:52
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Versnelling stikstof

Wat dacht je van zo'n antwoord. Ik heb nog geen input van GTS.

Voor de bouw van de aanvullende stikstofinstallatie in Zuidbroek wordt na de investeringsbeslissing zo'n 4 tot 5 jaar gerekend. Er zijn grofweg drie redenen voor de doorlooptijd van de bouw:

1) Europese aanbesteding: Voor de onderdelen voor de bouw van de installatie zal GTS een Europees aanbestedingstraject moeten doorlopen. De onderdelen die GTS nodig heeft zullen specifiek voor dit project moeten worden gemaakt. Dat maakt dat bedrijven niet met standaardoplossingen kunnen komen, maar dat zij de onderdelen ook moeten ontwikkelen. Als er een positieve investeringsbeslissing wordt genomen, dan wordt het aanbestedingstraject opgepakt bij de 'request for information'.

2) Rijkscoördinatieregeling: De installatie is onderdeel van de Rijkscoördinatieregeling (RCR). Er wordt een (rijks)inpassingsplan voorbereid waarin uitbreiding van bestaande stikstofproductiecapaciteit te Zuidbroek planologisch wordt vastgelegd. Dit project omvat ook een mengstation inclusief aansluitleidingen op zowel bestaande G-gas- (Groningen-gas) en H-gas- (hoogcalorisch gas) leidingen als een stikstofleiding die is verbonden met de bestaande stikstofcaverne in Heiligerlee. Het project omvat ook de aanleg van circa 4 km nieuwe leiding die de koppeling vormt tussen de westelijke en de oostelijke leidingbundel. In de RCR worden de verschillende besluiten (vergunningen en ontheffingen) die voor een project nodig zijn tegelijkertijd en in onderling overleg genomen. Op dat moment kan iedereen daarop een zienswijze geven. De overheden nemen daarna de definitieve besluiten ook weer tegelijkertijd, rekening houdend met de ontvangen adviezen en zienswijzen. Als een burger of organisatie die belanghebbend is bij het besluit het niet eens is met een of meer van de besluiten, kan hij beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Er is dus geen bezwaarfase.

3) De bouw van de installatie zelf.

Momenteel wordt gekeken waar er, in het geval van een positieve investeringsbeslissing, nog besparingen in de tijd mogelijk zijn. Het is de verwachting dat het resultaat daarvan zeer beperkt is.

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 23 januari 2018 14:44
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Versnelling stikstof

[REDACTED],

[REDACTED] is erg nieuwsgierig naar het antwoord en wil het toch sneller weten... Ik heb gezegd dat je ermee bezig bent.

Groet,

[REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 22 januari 2018 10:50
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Versnelling stikstof

[REDACTED],

[REDACTED]

Groet,

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Van: [redacted]@gastransport.nl>
Verzonden: dinsdag 6 februari 2018 15:21
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Stikstofinstallatie Zuidbroek

Hoi [redacted],

De bouw van een stikstofinstallatie kost ca 3 jaar. Voordat gebouwd kan worden, dient nog een deel van de engineering te gebeuren en dient het project Europees aanbesteed te worden. Al met al rekenen we op een doorlooptijd van ca 4 jaar.

Groet,

Met vriendelijke groet

E: [redacted]@gastransport.nl
 T: +31 6 1100 5439
 M: +31 6 1100 5439

Van: [redacted]@minez.nl]
Verzonden: donderdag 1 februari 2018 11:43
Aan: [redacted]
Onderwerp: Stikstofinstallatie Zuidbroek

Hoi [redacted],

Allereerst hartelijk dank voor jouw (en jullie) harde werk de afgelopen weken. Volgens mij zijn er in een korte tijd heel veel dingen gebeurd.

In jullie advies staat ook een passage over de stikstofinstallatie (Q1 2022). Ik heb hier zelf wat vragen gekregen om wat meer inzichtelijk te maken waar de tijd precies in gaat zitten. Is het misschien mogelijk hier een kort overzicht over op te stellen of te delen als dat ergens ligt? Het hoeft niet heel gedetailleerd, maar een beetje gevoel welke stappen er zijn (bv. in aanbesteding e.d.).

Groeten,

Beleidsmedewerker Gasmarkt

.....
Directie Energiemarkt & Innovatie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | C-passage 3
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T [redacted]
E [redacted]@minez.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you

are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by reply immediately. N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.

Van: [REDACTED]
 Verzonden: woensdag 7 februari 2018 11:37
 Aan: [REDACTED]
 Onderwerp: RE: Versnelling stikstof

Hoi [REDACTED],

Ik heb inmiddels van GTS begrepen dat er geen versnelling is te behalen door de procedure voor de ruimtelijke inpassing te versnellen, omdat de aanbestedingen de vertragende factor en niet de ruimtelijke inpassing. GTS is wel aan het bekijken of ze de aanbestedingsfase kunnen verkorten, maar dan heb je over ongeveer 3 maanden tijdswinst.

Groeten,

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
 Verzonden: maandag 22 januari 2018 10:53
 Aan: [REDACTED]
 Onderwerp: FW: Versnelling stikstof

Hoi [REDACTED],

Zie onderstaande dynamiek. Weet jij in hoeverre GTS vast zit aan de door haar geplande aanbestedingstrajecten, of dat hier bij een positief besluit een mouw aan te passen is.

Groeten,

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
 Verzonden: maandag 22 januari 2018 10:50
 Aan: [REDACTED]
 CC: [REDACTED]
 Onderwerp: Versnelling stikstof

[REDACTED] bevindt zich in goed gezelschap. [REDACTED] heeft [REDACTED] vorige week gevraagd waarom het bouwen van een stikstofinstallatie zo lang duurt. [REDACTED]

Zelfde punt als [REDACTED] vanochtend had bij weekstart!

In dat kader goed om eens bij GTS/E&O na te vragen of het sneller bouwen van die installatie echt geen optie is. Als we snel antwoord hebben kan het [REDACTED], als het langer duurt nemen we het mee in de scenario studie.

Groet,

Verstuurd vanaf mijn iPad

Van: [redacted]@gastransport.nl>
Verzonden: zondag 18 maart 2018 09:47
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Bespreking EZK/ACM/GTS op woensdag 21 maart 2018
Bijlagen: Brief finaal concept.docx

Beste allen,

In het kader van transparantie en gelijke informatiestand, stuur ik jullie (met name ACM) de concept brief van GTS over ons advies over de scenario-analyse met maatregelen om zo snel mogelijk naar 12 bcm te komen waarbij leveringszekerheid gewaarborgd is. Graag de brief niet verder verspreiden en alleen voor dit doeleinde gebruiken.

Hieruit blijkt dat de stikstoffabriek de aangewezen maatregel is om zo snel mogelijk tot het door SodM aangegeven niveau van 12 bcm/jaar aan Groningen volume te komen. De stikstoffabriek kan op zijn vroegst in Q1 2022 gereed zijn, waarbij het essentieel is om het ontwerp ongewijzigd te laten en besluitvorming hierover op een zo kort mogelijke termijn noodzakelijk is.

Gezien het initiatief wat EZK reeds genomen heeft omtrent de ombouw van de grote industrieën van G-gas naar duurzame alternatieven of H-gas voor het einde van de kabinetsperiode, zal GTS ook investeringen moeten doen om dit mogelijk te maken. De individuele maatregelen en daarmee de omvang en planning/prioritering hiervan zal in de komende tijd tussen EZK, industrieën en GTS moeten worden bepaald.

Daarnaast zijn we voornemens een beperkte investering te doen om de bestaande stikstofcapaciteit uit te breiden.

Deze drie maatregelen zullen we vanaf 3 april met de markt gaan consulteren. Hiervoor hebben we een onderzocht wat er geregeld moet/kan worden, zodat we na consultatie hopelijk zsm kunnen starten met de uitvoering ervan.

Tot woensdag,

Met vriendelijke groet,

E: [redacted]@gasunie.nl
T: +31 50 [redacted]
M: +31 [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 16 maart 2018 13:48
Aan: [redacted]@minez.nl'; [redacted]@minez.nl'; [redacted]@acm.nl);
 [redacted]@minez.nl'; [redacted]@acm.nl'
CC: [redacted]
Onderwerp: Bespreking EZK/ACM/GTS op woensdag 21 maart 2018

Beste allen,

Wij zijn op dit moment bezig de scenario-analyse af te ronden om de vraag naar Groningengas zo snel als mogelijk te reduceren tot een niveau van 12 bcm en hierover EZK te adviseren. Hierbij gaan we ook in op verschillende maatregel-pakketten die dit mogelijk maken. [redacted]

[redacted] Deze brief zal als bijlage bij de brief van de Minister EZK aan de Tweede Kamer op 29 maart verstuurd worden. GTS zal deze investeringen middels een addendum op het NOP gaan consulteren met de markt. De consultatie zal 3 april starten. Zowel GTS als haar stakeholders (waaronder EZK, ACM en de netwerkgebruikers) zijn gebaat bij helderheid over welke maatregelen door GTS mogen worden genomen en hoe de investeringen passen in de tariefregulering. We hebben dit onderzocht en reeds constructieve gesprekken hierover met EZK en ACM gevoerd, waarbij ook mogelijke oplossingen van onze kant zijn aangedragen.

We zouden dit in de komende weken graag nader willen vormgeven en concretiseren, omdat het in ons aller belang is om gezamenlijk voortijdig helderheid te hebben. Hiervoor willen we de bespreking op woensdag 21 maart a.s. gebruiken.

Ter voorbereiding op de bespreking van 21 maart a.s. hebben we een analyse gemaakt van het huidige wettelijke en regulatoire kader, waarbij we de risico's in kaart hebben gebracht van voornoemde investeringen.

De volgende punten kwamen in de analyse naar voren:

1.

[redacted]

2.

[redacted]

3.

[redacted]

4.

[redacted]

5.

[redacted]

Voor een meer uitgebreide analyse verwijzen we naar de bijlage.

Wat GTS betreft zouden oplossingen voor bovengenoemde risico's zoveel als mogelijk toekomstbestendig moeten zijn. We denken dat de risico's kunnen worden gemitigeerd en op de onderstaande wijze voldoende duidelijkheid kan worden geschapen, zodat GTS kan besluiten de voor de reductie van Groningengas noodzakelijke investeringen te doen.

I. [REDACTED]

II. [REDACTED]

[REDACTED]

Mochten er vooraf vragen zijn of behoefte aan verdere toelichting, laat dit dan graag weten.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

E: [REDACTED]@gasunie.nl

T: +31 50 [REDACTED]

M: +31 [REDACTED]

I: www.gasunietransportservices.com

Gasunie Transport Services B.V.

Commerce & Regulation

Postbus 181

9700 AD Groningen

Concourslaan 17

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by replying immediately. N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@gastransport.nl>
Verzonden: zondag 18 maart 2018 10:37
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Vragen stikstoffabriek

Hallo [REDACTED],

Jouw/jullie vragen mbt stikstoffabriek (planning en mogelijke versnelling) is voorbereid en zal [REDACTED] as woensdag aan [REDACTED] toelichten.

[REDACTED]

[REDACTED] Als je hiervoor meer informatie nodig hebt, dan stel ik voor dat we morgen even bellen.

Fijne zondag nog!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

E: [REDACTED]@gasunie.nl
T: +31 50 [REDACTED]
M: +31 [REDACTED]
I: www.gasunietransportservices.com

Gasunie Transport Services B.V.

Commerce & Regulation
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by replying immediately. N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.
